

Günəş Sərqdən doğur!

№ 157 (5438), 2021-ci il

Qiyameti 40 qəpik

SƏRQ

Müstəqil İctimai-siyasi qəzet

www.sherg.az

2 sentyabr 2021-ci il (cümə axşamı)

Mənzil bazarında vəziyyət dəyişib

"Satışların böyük əksəriyyəti kredit üzərindən aparılır"

(səh. 13)

İctimai nəqliyyatda COVID-19 pasportu tələb olunmayıcaq

Prezidentin köməkçisi:
"Oktyabrın 1-dək iki dozadan birini qəbul etmiş şəxslər iaşə obyektlərinə daxil ola biləcəklər"

Sentyabrın 1-dən etibarən iri ticarət mərkəzlərinə, mehmanxanalara, kafelərə, restoranlara və digər ictimai iaşə obyektlərinə giriş üçün vətəndaşlardan mütləq qaydada COVID-19 pasportu tələb olunur.

Müdafiə Nazirliyində kadr dəyişikliyi baş verib (səh.2)

Mətbuat Xidmətinin rəisi vəzifəsi Anar Eyvazova həvalə edilib

(səh.5)

ÜST Azərbaycanı məktəbləri açmağa çağırıdı

Ölkəmizdə tədrisin ənənəvi qaydada başlaması daha məqsədə uyğundur

(səh.6)

Dünya peyvənd güzəşt'lərinə keçir

...Bizdə nə həvəsləndirici, nə də təşviqedici kampaniya-lar var

(səh.6)

✓ Ermənilər gözlənilmədən Zəngəzurdan qaçıր

Əhalinin sayı burada cari ilin birinci yarısında təxminən 700 nəfər azalıb

(səh.2)

✓ Ermənilər bu gün təxribat törətməyə cəhd edəcəklər

Səməd Seyidov: "Oturub fikirləşsinlər, təxribata əl atmaq isteyirlərse, layiqli cavablarını da alacaqlar"

(səh.3)

✓ Qarabağdakı bütün erməni postlarını dağıtmalılığ

Politoloq: "Əmin olun, ondan sonra Ermənistan və Rusiya "status" kəlməsini dile getirməyəcək"

(səh.8)

✓ 41 nəfər ölüb

Azərbaycanda daha 3 845 nəfər COVID-19-a yoluxub

(səh.12)

“Qarabağ fatehi və onun dəmir yumruğu”

Ərəb ölkələrinin KİV-lərində məqalə dərc olunub

"Prezident İlham Əliyev tarixəsi arenada və döyük meydanda Zəfər qazanan görkəmli siyasətçi kimi düşüb".

"Report" xəber verir ki, bu fikirlər Misirin "Aldiplomasy", "Əl Dövlə", Əlcəzairin "Əl Hərir", həmçinin İraq, İordaniya, Küveyt KİV-lərində

dərc olunmuş şərqşünas Həsim Məmmədovun "Qarabağ fatehi və onun dəmir yumruğu" sərlövhəli məqaləsində yer alıb.

Müəllif qeyd edib ki, işğalçı Ermenistanla 44 günlük müharibəni Qələbə ilə başa çatdırın Azərbaycan işğaldan azad etdiyi ərazilərin-

də quruculuq işlərinə start verib. Bu şanlı Zəfərin əsas amili isə xalqın və hakimiyətin birliyidir. Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyev işğaldan azad olunan rayonlarda Azərbaycan bayrağını qaldırıb, torpaqların düşmən tapdağından qurtulması missiyasının uğurla başa çatdığını, ermənilərin viran qoyduqları şəhər, kənd və qəsəbələrin tezliklə cənnətə çevriləcəyini bəyan edib.

Məqalədə bildirilir ki, müharibə zamanı minlərlə genc könüllü olaraq torpaqlarımızın erməni işgalindən azad edilməsi uğrunda döyüşə getməyə can atıb. Onlar inanırdılar ki, hər zaman xalqa arxalandığını söyləyən Ali Baş Komandanın müdrik siyaseti nəticəsində işğal olunan torpaqlarımız geri alınacaq. Azərbaycan Ordusunun şanlı Zəfəri bütün dünyada, o cümlədən İslam aləmində də böyük əks-səda doğdur.

"Ilham Əliyev Azərbaycan xalqının xilaskarı, ümummilli lider Heydər Əliyevin müdrik siyasetini uğurla davam etdirdi və torpaqların işğaldan azad edilməsi, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təminini missiyasını müvəffəqiyyətlə başa çatdırdı", - yazının sonunda vurğulanıb.

İctimai nəqliyyatda COVID-19 pasportu tələb olunmayacaq

Prezidentin köməkçisi: "Oktyabrın 1-dək iki dozadan birini qəbul etmiş şəxslər iaşə obyektlərinə daxil ola biləcəklər"

Sentyabrın 1-dən etibarən iri ticarət mərkəzlərinə, mehmanxanalara, kafelərə, restoranlara və digər ictimai iaşə obyektlərinə giriş üçün vətəndaşlardan mütləq qaydada COVID-19 pasportu tələb olunur.

Oktyabrın 1-dək iki dozadan birini qəbul etmiş şəxslər COVID-19 pasportunu təqdim etməklə ictimai iaşə obyektlərinə daxil ola biləcəklər.

Bunu AZERTAC-a açıqlamasında Azərbaycan Prezidentinin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının iqtisadi məsələlər və innovativ inkişaf siyaseti şöbəsinin müdürü Şahmar Mövsümov bildirib.

Prezidentin köməkçisi qeyd edib ki, Nazirlər Kabinetin yanında Operativ Qərargahın qərarına əsasən, oktyabrın 1-dən etibarən isə yalnız hər iki vaksin dozasını qəbul etmiş şəxslər iri ticarət mərkəzlərinin, mehmanxanaların, kafelərin, restoranların və digər ictimai iaşə obyektlərinin xidmətlərindən yararlana biləcəklər.

Şahmar Mövsümov, həmçinin qeyd edib ki, açıq havada fəaliyyət göstərən restoran və kafelər giriş üçün vətəndaşlardan COVID pasportu və ya immunitet sertifikasi tələb edilmir. İctimai nəqliyyatda isə COVID-19 pasportu ilə bağlı hansısa məhdudiyyət yoxdur, sənasişlərdən yalnız tibbi maskadan istifadə etmək tələb olunur.

Ermənilər gözlənilmədən Zəngəzurdan qaçırlar

Əhalinin sayı burada cari ilin birinci yarısında təxminən 700 nəfər azalıb

Ermənistanın regionlarında yaşayan əhali sürtələ azalmağa davam edir.

"Şərq" hit.az-a istinadən bildirir ki, erməni mənbələrində qeyd olunan 1 iyul 2021-ci il tarixinə aid statistik məlumatları əsasında bəlli olur ki, əhalinin sayında ən çox azalma Zəngəzurda qeydə alınıb. Bele ki, Zəngəzurda əhalinin sayı cari ilin birinci yarısında təxminən 700 nəfər azalıb. Zəngəzurun inzibati mərkəzi sayılan Qafanda sözügedən rəqəm 400 nəfərə bərabər olub.

Göstərilən rəqəmlər onsuz da əhalisinin ümumi sayı üç milyona çatmayan Ermənistan üçün olduqca təhlükəli həddədir. Bele ki, Zəngəzur vilayəti üçün bu göstərici texminən əhalinin 0,5 faizindən çoxunu təşkil edir.

Ermənistanın Azərbaycanla sərhəd Tavuş vilayətində də analoji vəziyyət hökm sürür. Burada cari ilin birinci yarısında əhalinin sayı 600 nəfər azalıb.

Tələblər ancaq qapalı məkanlara aiddir

Açıq havada yerləşən restoranlarda COVID-19 pasportu tələb edilmir

Açıq havada yerləşən kafe, restoran, çay evləri və digər ictimai-iaşə obyektlərində vətəndaşlardan covid pasportu tələb olunmur.

Bunu Trend-ə açıqlamasında Daxili İşlər Nazirliyinin metbuat xidmətinin əməkdaşı Nurlan Əliyev deyib. O, bildirib ki, tələblər ancaq qapalı məkanlara aiddir.

Qeyd edək ki, Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarına görə, bu gündən yaşı 18-dən yuxarı olan şəxslər ictimai iaşə müəssisələrində, mehmanxanalarda və iri ticarət mərkəzlərində qapalı məkanlarda göstərilən xidmətlərdən yalnız COVID-19 pasportu olduğu halda istifadə edə bilərlər.

"Rusiya lazımı addım atmalıdır"

Cümsüd Nuriyev: "Sərhədlərin müəyyənləşməsinin uğurla aparılacağına proqnozlaşdırıram"

Dünən Rusiya və Azərbaycan Xarici işlər nazirlərinin müavinləri Andrey Rudenko və Xələf Xələfov arasında telefon danışığı olub. Bu barədə Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti məlumat yayıb.

Ətraflı fikir mübadiləsi zamanı Rusiya, Azərbaycan və Ermənistan rəhbərlerinin 10 Noyabr 2020 və 11 Yanvar 2021-ci il tarixli razılıqlarının icrası, ikitərəfli və regional gündəliyə aid bir sıra aktual məsələlər müzakirə edilib.

Rusiya ilə olan münasibətlərə bağlı Azərbaycan tərəfindən lazımlı addımlar atıldığına söyləyen siyasi elmlər doktoru, professor, politoloq Cümsüd Nuriyev "Şərq"ə bildirib ki, rəsmi Moskva bəzən ikili standartlarla çıxış edir və ölkəmiz ermənilərin tərəfini tutduqları üçün onların səmimiyyətinə inanır:

"Nəzərə alaqlı ki, Xələf Xələfov həm peşəkar diplomatdır, həm də uzun müddət Rusiya ilə sərhədlerin delimitasiya və demarkasiyası üzrə komissiyyada çalışıb və böyük işlər görüb.

X.Xələfov bu işə qarışırsa, Azərbaycan-Ermənistan arasındaki sərhədin delimitasiya və demarkasiyanın uğurla başa çatacağını proqnozlaşdırmaq mümkündür. Ancaq Rusiya lazımı ad-

dimlər atmalıdır. Sabah qondarma rejim "müstəqilliyinin" 30 illiyini qeyd edir. Ümumiyyətə, bu, absurdur.

Rus sülhməramlıları belə bir mərasimin keçirilməsinə icazə verirsa, deməli, təxribat Rusiya tərəfindən hazırlanıb. İkincisi, Ermənistan parlamentinin üzvləri bu mərasimdə iştirak edəcəklərini bəyan ediblər.

Əslinde rus sülhməramlıları onları Xankəndiyə buraxmamalıdır. Çünkü heç 20-30 min erməni yoxdur, hansı müstəqillikdən danışır və nəyi qeyd edirlər? Rusyanın buna göz yumması sağlamazdır.

Azərbaycan müdafiə naziri öz mövqeyini bildirdi, amma xarici işlər nazirimiz də mövqeyini ortaya qoymayıdır. Daha doğrusu, Azərbaycan bəyannat verməlidir, eyni zamanda parlamentin də müvafiq komissiyaları öz fikirlərini bildirməlidir. Qeyd olunmalıdır ki, ölkəmizə qarşı təxribatlar hazırlanır və bu təxribatın gizli müəllifləri Rusyanın təhlükəsizlik orqanları, icraçıları isə azərbaycanlıların qanına əli batmış Araik Arutyunyan və onu kimilərdir.

Bu adamlar tecili həbs edilməlidir. Rus sülhməramlıları belə bir tedbirin keçirilməsinə razılıq verəcəkse və Er-

mənstan parlament nümayəndələri orada iştirak edəcəklərse, Azərbaycan rus sülhməramlılarının bölgədə iştirakının müvəqqəti olmasına belə yenidən baxmaq məcburiyyətində qalmalıdır. Öləke mediası məsələnin üzərinə getməlidir.

Parlament, siyasi partiyalar, QHT-lər var. Onların hər biri dövlətimizin yanında olmalıdır. Prezident dər xələfətini deyib ki, xalq onunla birləşdədir. İmkən verməməliyik ki, dövlətimizin maraqları kimlərinə iqtisadi maraqlarına qurban verilsin".

Yegane Bayramova

Ermənilər bu gün təxribat tövətməyə cəhd edəcəklər

Bu gün "Dağılıq Qarabağ Respublikası"nın yaranmasından 30 il ötür. "Dağılıq Qarabağ Respublikası" 1991-ci il sentyabrın 2-də elan edilib. Qondarma rejimin özünün adlandırdığı kimi Artsax Respublikası beynəlxalq hüquqa əsasən Cənubi Qafqazda dənizə çıxışı olmayan və Ermənistən Respublikası, Rusiya Federasiyası və Erməni Diasporunun hərbi, siyasi və maliyyə dəstəyi ilə qurulub.

Qondarma Respublika BMT-yə üzv olan heç bir dövlət tərefindən müstəqilliyi tanınmayan keçmiş dövlətdir.

Rəsmi olaraq 10 noyabr 2020-

Səməd Seyidov: "Oturub fikirləşsinlər, təxribata əl atmaq istəyirlərsə, layiqli cavablarını da alacaqlar"

ci ildə üçtərəfli ateşkəs bəyannamesinə əsasən, qondarma rejimin çox hissəsinə Azərbaycan Respublikası suveren nəzareti bərpə edib, bir hissəsinə isə Rusiya sülhməramlı qüvvələri nəzarət edir.

44 günlük müharibədə ermənilərin 30 il müddətindəki bütün xülyalarının paramparça olduğunu deyən

Azərbaycanın Avropa Şurası Parlament Assambleyasındaki (AŞ PA) nümayəndə heyətinin rəhbəri, millət vəkili Səməd Seyidov "Şərq"ə söyləyib ki, Ermənistən daxilindəki qüvvələr, o cümlədən xaricdəki erməni diasporu hələ də revanşist ideyalarla yaşıyır.

Deputatın qənaetincə, ermənilər hansısa formada gərginliyin artmasını arzulayırlar: "Həmçinin istəyirlər ki, Azərbaycan tərefinin yaratdığı reallığı dəyişdirsinlər. Ona görə də bir neçə istiqamətdə fəaliyyətə keçiblər. Əsas istiqamət təxribatlardır. Məhz provokasiyalı həyata keçirirlər ki, guya, Qarabağ məsələsinin bitmədiyini

dünya ictimaiyyətine təqdim etsinlər. Ancaq münaqişə bitib, artıq "Dağılıq Qarabağ Respublikası" yoxdur. Azərbaycan ərazi bütövlüyü bərpə edib, dəvətimizle sülhməramlılar bölgədəirlər.

Ermənilər zaman-zaman sərhədlərdə təxribatlıra əl atır, bəyannatlar verir, xarici ölkələrdəki əlaltılarını işə salırlar ki, onlar da müxtəlif çıxışlar etsinlər. Onların fəaliyyəti öz missiyasını yerinə yetirməyə-yetirməyə olmuş Minsk qrupunu dirçəltmək cəhdidir.

Minsk qrupu həll olunmuş məsələnin nəyini həll edəcək?".

S.Seyidov sentyabrın 2-si ilə bağlı erməni qüvvələrinin hansısa təxribat tövətməyəcəklərinə inanmadığını vurgulayıb: "Ancaq bir məsələni də xüsusi qeyd etmək istəyirəm: Hansı provokasiyaya əl atacaqlarsa, özlərinə problem yaradacaqlar. Ermenilərin provokativ davranışları onların üzüzlüyündən irəli gəlir. Azərbaycan dövleti olaraq hər bir məsələyə ciddi reaksiya veririk, bundan sonra da verəcəyik. Oturub fikirləşsinlər, təxribata əl atmaq istəyirlərse, layiqli cavablarını da alacaqlar".

Yeganə Bayramova

Ceyhun Bayramov iranlı həmkarıyla nə danışıb?

Tofiq Zülfüqarov: "Tərəflərin regiondakı vəziyyətlə bağlı fikir mübadiləsi aparması normaldır"

Dünen Azərbaycanın Xarici İşlər naziri Ceyhun Bayramov ilə İran İslam Respublikasının Xarici İşlər naziri Hüseyin Əmir Abdullaheyin arasında telefon danışıği baş tutub. C.Bayramov iranlı həmkarını xarici işlər naziri vəzifəsinə təyin olunması münasibilə təbrik edib, ona fəaliyyətində uğurlar arzulayıb.

C.Bayramov Azərbaycan və İran arasında dərin tarihi köklərə əsaslanan dostluq və əməkdaşlıq münasibələrinin, geniş spektrli ikitərəfli əməkdaşlıq gündəliyinin mövcudluğunu vurğulayıb. Nazir iki ölkə tərefindən bir sıra layihələrin uğurla icra olunduğunu qeyd edib.

Tərəflər həmçinin regionda mövcud olan cari vəziyyət və ikitərəfli əməkdaşlığın bəzi məsələləri etrafında fikir mübadiləsi aparıblar. C.Bayramov iranlı həmkarını Azərbaycana rəsmi səfərə dəvət edib.

Məlum telefon danışığını "Şərq"ə dəyərləndirən sabiq Xarici İşlər naziri Tofiq Zülfüqarov Azərbaycan-İran əlaqələrinin geniş olduğunu bildirib: "O cümlədən Qarabağ zonasına aid bəzi məsələlər var. Ona görə də tərəflərin regiondakı vəziyyətlə bağlı fikir mübadiləsi aparması normaldır. Hüseyin Əmir Abdullaheyin xarici işlər naziri vəzifəsinə yeni təyin olunub. İki ölkə arasında əlaqələrin qurulması, həmçinin nazirlərin şəxsi münasibətinin olması əsas məsələlərdən biridir. Əminəm ki, bu istiqamətdə də danışıqlar baş tutub".

Yeganə

Baş nazir hələ telefondan çox "asılı" qalacaq

Putin gözü Qərbədə olan Paşinyanı süründürməklə həzz alır, onu alçaldır

telefondan "asılı" qaldığını bütün dünya gördü. Rusiya prezidenti belə addımları ilə bəzi olaylarda Moskvanın güya neytral qaldığını, bir sıra hadisələrə bigane yanaşdığını ni subüt etməyə çalışır.

Kremle lazım olan rus qoşunlarının regionda yerləşməsi idi, ona da nail oldu. Hazırda Rusiya Qarabağdakı proseslərə təsir imkanına sahibdir. Hətta Putin bəzən hər məsələyə görə ona yalvaran, amma gözü Qərbədə olan

Paşinyanı süründürməkdən belə həzz alır, onu alçaldır. Kimin ağa olduğunu başa salır. Regiondakı proseslər Rusyanın nəzərətində olsa da, Moskva Azərbaycanın tələblərini nəzərə almaq məcburiyyətindədir. Yaddan çıxarmayaq ki, 44 günlük müharibə heç də Rusyanın istek ve tələblərinə uyğun başlamamışdı. Hətta savaş Kremlin

"Çox qısa zamanda Zəngəzur dəhlizinin açılmasına nail olmalıdır. Ermənistənla əlaqələr məhdud şəkildə bərpə olunmalı, Türkiye ilə Ermənistən arasında münasibətlər qurulmalıdır"

planlarını böyük ölçüdə pozmuşdu. Müharibə Azərbaycan tərefinin Türkiye ilə birlikdə fəaliyyətinin mentiqi nəticəsi idi. Rusiya öz maraqlarına uyğun gəlməyən realillərini yenidən bərpə etməyə səy göstərir. Münaqişənin hələ də mövcud olduğunu sətiraltı mesajlarla diqqət çatdırır. Əlbette, bu, çox təhlükeli tendensiyadır ve gələcəkde

bizə problemlər yarada bilər".

A.Qasımov vurgulayıb ki, Ermənistən müharibənin zərbəsindən ayılana kimi rəsmi Bakı prosesi sona çatdırılmalıdır: "Çox qısa zamanda Zəngəzur dəhlizinin açılmasına nail olmalıdır. Ermənistənla əlaqələr məhdud şəkildə bərpə olunmalı, Türkiye ilə Ermənistən arasında münasibətlər qurulmalıdır". Hesab et-

mək olar ki, əlaqələrin bərpasından sonra erməni cəmiyyəti qonşuları ilə sakit və firavan yaşayışın nəticəsini görər və öz xülyalarına son verər. Ondan sonra yekun sülh müqaviləsi barədə fikirləşmək olar. Bunlar reallaşarsa, Paşinyan hökuməti də hər çətinlikdə Putine yalvarmaq məcburiyyətində qalmaz".

İsmayıllı Qocayev

Rusyanın Xarici işlər naziri Sergey Lavrov deyib ki, Azərbaycan və Ermənistan bir-birlərinə qarşı ritorikalarını əhəməyyətli dərəcədə yumşaltmalıdır. XİN rəhbəri bu fikirləri erməni həmkarı Ararat Mirzoyanla Moskvada görüşündən sonra mətbuat konfransında səsləndirib.

Lavrov vurğulayıb ki, sərt ritorikaların yumşaldılması yekun və tam tənzimləmə üçün şərait yaradır. Rusiya xarici işlər naziri diqqəti üçtərəfli işçi qrupun fealiyyətinin əhəmiyyətinə çəkib və qeyd edib ki, səhəb prosesin bərpasından yox, indiyədək imzalanan sənədlərin yerinə yetirilməsindən gedir: "Burada nəqliyyat kommunikasiyalarının və iqtisadi əlaqələrin açılması üçün baş nazır müavinləri səviyyəsində üçtərəfli işçi qrup xüsusi rol oynayır. Bu, tərəflərin baş verənlərə dənə konstruktiv yanaşmasına imkan verəcək çox mühüm tədbirdir". Nazir bildirib ki, Rusiya Azərbaycan tərəfini bütün erməni hərbi əsirlərin qeyd-şərtsiz azad olunmasına çağırır: "Biz bu sənədli azərbaycanlı həmkarlarımıza göndərir, hamının qeyd-şərtsiz azad edilməsinə çağırırıq. Azərbaycan tərəfindən belə hərəkət hazırlıda çatışmayan etimadın rəmzi olardı. Əgər dəqiq olsaq, 9 noyabr bəyanatında qeyd olunan hərbi əsirlər həmin vaxta qədər əsirlikdə olurlardır. Azərbaycandakı erməni hərbçilər isə 9 noyabr bəyanatından sonra saxlanılırlar". Lavrov eləvə edib ki, Moskva və İrəvan ATƏT-in Minsk

Təxribatlarda Ermənistan qədər Rusiya da məsuliyyət daşıyır

Lavrov sülhməramlılarının imicini təmizləməyə cəhd etdi

grupu həmsədrlerinin geləcək fəaliyyətinə tələbatın olduğunu da təsdiqləyiblər. Məlumat üçün deyik ki, erməni saytları bu açıqlamayı "Lavrov erməni əsirlərin azad olunmasını tələb etdi" kimi başlıqlarla yayıblar. Ekspertlərin fikrincə, Lavrovun ekşər açıqlamaları ziddiyətli və ikibaşlı olur. Baş diplomat fikirlərini ifadə etməyə fərqli cümlələrlə başlasa da, sonunu ayrı cür getirir. Politoloqlara görə, rusiyalı rəsmilərin bölgədəki vəziyyət haqqında ne düşündükərini açıq səsləndirmələri bizim üçün da faydalıdır. Biz də Rusyanın siyaseti haqqında heç nəyi gizlətməmeliyik. Prezident İlham Əliyev son müsahibəsində Rusyanın vasitəciliyi ilə

Azərbaycana verilən mina xəritələrinin böyük hissəsinin saxta olduğunu vurğuladı. Diger tərəfdən

Lavrov özü də etiraf etdi ki, Azərbaycan həbsxanalarında saxlanılan erməni hərbçilər üçtərəfli bəyanatdan sonra ölkəməzə keçiblər. Əlbəttə, hansısa təzyiq qarşısında erməni diversantların sərbəst buraxılması doğru olmaz. Ermənistan hakimiyəti Azərbaycanla sühl sazişi, o cümlədən sərhədlərin müəyyənəlməsi ilə bağlı sənəd imzalamajşa hazır olarsa, erməni diversantlar məsələsinə qayıdılın bilər.

Rusiya XİN başçısının açıqlamasını "Şərq"ə təhlil edən siyasi şərhçi Züriye Qarayeva hesab edir ki, Lavrovun Ermənistan və Azərbaycan münasibətlərinin normallaşması ilə bağlı səslən-

dirdiyi fikirlər birmənalı şəkildə Rusyanın ləkələnmiş sülhməramlı imicini təmizləmək məqsədi daşıyır. Analitikin fikrincə, 44 günlük müharibənin bitdiyi gündən bəri sərhəd xəttində baş verən təxribatlarda Ermənistan qədər, rus sülhməramlıları da məsuliyyət daşıyır: "Ötən ilin 10 noyabr tarixində imzalanmış üçtərəfli bəyanatın müddəalarını icra etmek hər üç tərefin öhdəliyi olduğu halda, bəyanatın bir neçə maddəsi hələ de icra edilməyib. Əvvələ, separatçılar Azərbaycan torpaqlarından təmizlənməyib. Sərhəd xətlərinin delimitasiya-de-markasiya prosesi başa çatmayıb. Rus sülhməramlılarının nəzarəti

Rusiya sühl müqaviləsinin imzalanmasını istəmir. Çünkü bu halda bölgədə rus sülhməramlılarına heç bir ehtiyac qalmır

altında olan bölgelərdə ermənilər yerləşdirilse də, məcburi köçkünlərimiz hələ də öz yurdularına qaytarılmayıb. Bütün bunularla paralel separatçıların diversiya əməlləri, hərbçilərimizə qarşı təxribatları Azərbaycan tərəfinin səbrini daşırib. Prezidentin çıxışlarında Rusyanın sühlün bərqrər olunması üçün üzərinə götürdüyü missiyanı layiqince yerinə yetirməməsi bərədə ittihamları və Xarici İşlər Nazirliyinin notası bunun göstəricisidir. Rusyanın bölgədə yeganə riçaçı olan Ermənistanı itirmək üzrə olması, Aİ-nin rəsmi İrəvana yüksüli miqdarda ianə etməsi və Paşinyanın Kəlbəcər-Gorus istiqamətində beynəlxalq

müşahidələrin yerləşdirilməsi ilə bağlı çağrıları Moskvanı narahat etməyə başlayıb. Rusiya heç bir şəkildə tərəflər arasında sühl müqaviləsinin imzalanmasını istemir. Çünkü sühl müqaviləsinin imzalanması protokol qaydalarına görə tərəflərin bir-birinin ərazi bütövlüyünü tanımı deməkdir. Belə olduğu halda bölgədə rus sülhməramlılarına heç bir ehtiyac qalmır. Mövcud vəziyyətde Rusyanın Minsk qrupunu yenidən fəallaşdırmaqla bağlı çağrıları bölgədəki vəziyyətin çıxılmaz hala salınması marağı ilə əlaqədardır. Çünkü Minsk qrupunun həmsədrlerinin təmsil etdiyi dövlətlərin Qarabağla bağlı məraqları toqquşur. Onsuz da xaotik olan vəziyyəti daha da çətinləşdirmək Kreml həm məsuliyyəti üzərindən atmağa, həm də erməni xalqına Paşinyanın üz tutduğu Qərbin heç bir işə yaramadığını göstərməyə çalışır".

Z.Qarayeva Rusiya XİN rəhbərinin "əsir və girovlarla" bağlı çağrılarını bu cür şərh edib:
"Lavrov unutmamalıdır ki, Azə-

baycan tərəfi hərbi əsirlərə bağlı prinsipial mövqə göstərir, humanizm nümayiş etdirir. Azad edilmiş torpaqlarda bu güne qədər davam edən axtarış əməliyyatları nəticəsində 1600-dən çox erməni işğalçının cəsidi tapılıb ve qarşı tərəfə təhvil verilib. Lakin Ermənistan tərəfi nə 1992-94-cü illərdə itkin düşmüş azərbaycanlıların qaytarılmasını həyata keçirir, nə də ikinci Qarabağ məharibəsində itkin düşmüş 7 nəferin taleyi barədə məlumat verir. Erməni əsirləyindən azad edilmiş hərbçilərin və hadise şahidi olmuş mülki vətəndaşların ifadələrinə baxmayaraq, Ermənistan bu şəxslərin əsir-girov götürülməsi və saxlanması faktını inkar edir. Halbuki, Əsir və itkin Düşmən, Girov Götürülmüş Vətəndaşlarla əlaqədar Dövlet Komissiyası tərəfindən 3171 nəfəri hərbçi, 719 nəfəri isə mülki şəxs olmaqla, ümumilikdə 3890 nəfər itkin düşmüş şəxs kimi qeydiyyata alınır. Yəni erməni tərəfi və rus sülhməramlıları bəyanatın digər maddələri kimi 8-ci böndə nəzərdə tutulmuş "hərbi əsirlərin mübadiləsi"ni də yerinə yetirməkdən boyun qaçırır".

Ismayıllı Qocayev

ATƏT xanım Lindeni qabağı verib

Ancaq indiki vəziyyətdə Azərbaycan, Ermənistan və Gürcüstan əməkdaşlığı baş tutan deyil

rait yoxdur: "Birincisi, Qafqazın hər üç respublikası Rusiya tərəfindən həm siyasi, həm iqtisadi, həm de hərbi terrora məruz qalıb. İkincisi, burda Rusyanın Ermənistan kimi xəyanətkar, ikiüzlü və çox xain bir ortağı var. Bu dövlətin əliyə həm Gürcüstan, həm Azərbaycana qarşı hər bir zaman istənilən xəyanət həyata keçirilə bilər. Üçüncüsü, bu müd-

"Belə təklif nə qədər cəlbedici, xoş olsa da həyata keçirmə ehtimalı sıfırı bərabərdir. Yenidən Azərbaycan vaxt itirə bilər"

dət erzində ATƏT özünü münaqişələrin həll edilməsi məsələsində doğrultmayıb. Nə Azərbaycan, nə Gürcüstan ərazisindəki hadisələrin, daha doğrusu, Rusyanın hərbi müdaxiləsinin qarşısını almayıb və yaxud da almaq istəməyib. Baxmayaraq ki, ATƏT-ə kifayət qədər güclü dövlətlər daxildir. Amma bu dövlətlərin hamısı bu və ya

bilər".
C.Nuriyev diqqətə çatdırıb ki, o, Ermənistanın bu əməkdaşlığı gedəcəyinə inanır: "Ola bilər ki, Ermənistan üzdə Azərbaycanı təxribata çəkmək üçün əməkdaşlığı girsinlər. Amma belə götürəndə də Azərbaycan dövlətinin istər infrastruktur, ister rabitə, ister səhərə də etraf mühitlə bağlı Gürcüstanla hər hansı bir

problemi yoxdur. Ve hər iki dövlətin çoxsaylı ortaq işləri var. Yaxşı oları ki, xanım Linde bu barədə Ermənistana müraciət etsin və onların dəqiq razılığını alınsın. Bəli, Azərbaycan infrastruktur açmaq, xüsusən də Zəngəzur dəhlizinin açılmasında çox maraqlıdır. Bunu birgə biz həyata keçirə bilərik. Qarabağın ərazisində Azərbaycan necə ki, indi orda bərpa işləri aparıb, eyni işləri ermənilər yaşayın kəndlərdə, qəsəbələrdə də həyata keçirə bilər. Rabitə cəhətdən onlar Azərbaycana tabe olmaq haqqında müraciət etməlidirlər. Ermənilərin etraf mühitə vurduğu ziyan göz qabağındadır. Bu gün də Ermənistənən ərazisindəki en azı Qacaran məməlibden məbedinin Araz çayına tökdüyü zəhərli maddələr bütün dünyaya məlumdur. Yəni bu sahədə Azərbaycanın Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi dəymış ziyanla bağlı çoxsaylı müraciətlər verir və çoxsaylı təhlillər, analizlər aparıb. Bunların əvvəlcə bir nəticəsini görək, sonra xanım Linde-nin bu təklifinə baxmaq və müzakirə etmək olar".

Aynurə Pənahqızı

ATƏT-in sədri Ann Linde İllik Təhlükəsizlik Konfransında çıxış zamanı bildirib ki, Azərbaycan, Ermənistan və Gürcüstan arasında əməkdaşlıq Cənubi Qafqazda davamlı sühl və inkişaf üçün vacibdir. 2020-ci ilde eldə olunan atəşkesin ikinci Qarabağ savaşına son qoymuşunu qeyd edən Linde, ATƏT-in bu bölgədəki səylərini bərpa etmək üçün bu məqamdan istifadə etməli olduğunu əminliyini ifadə edib.

Onun sözlərinə görə, qalan problemlərin uzunmüddətli hellini tapmaq çox vacibdir. Bu üç ölkə arasında əməkdaşlığın əhəmiyyətini vurğulayan Linde qeyd edib ki, əməkdaşlıq sahələri infrastruktur, rabitə və etraf mühit məsələlərini əhatə edə bilər.

İlk baxışdan ATƏT-in bu təklifinin calbedici göründüyünü vurğulayan siyasi elmlər namizədi, politoloq Cümşüd Nuriyev "Şərq"ə açıqlamasında bildirib ki, bu təklifin arxasında hansı bir aysberqın görünməyən tərəfi var və onu müəyyən etmək bir qədər çətindir. Ekspertin sözlərinə görə, bu təklifin həyata keçməsi isə Qafqazda şə-

Hər şey dağıdılib, insanların həyatı məhv edilib

“Ümid edirik ki, burada üzüm bağları və yaşıl sahələr yenidən çiçək açacaq”

Türk Şurasına üzv və müşahidəçi dövlətlərin media orqanları "Azərbaycan Media Tur" çərçivəsində Şuşa şəhərini sefer ediblər. Mediatur çərçivəsində Türk Şurası ölkələrinin mətbuat nümayəndələri və müşahidəçiləri Azərbaycanın azad edilmiş ərazilərində olublar.

Səfər çərçivəsində xarici jurnalistlər Birinci Qarabağ müharibəsi dönenərində ermənilər tərəfindən güllələnmiş Xurşudbanu Natəvanın, Üzeyir Hacıbəyli və Bülbülün abidəsini ziyaret ediblər. Daha sonra isə Şuşa qalasında ve Cıdır düzünə baş çəkiplər. Səfərdə Türkiye, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Özbəkistan, Macarıstan, Serbiya, Bosniya və Herseqovinadan 20-dən çox jurnalist iştirak edib. Səfər erməni vandalizminin nəticələri, ermənilər tərəfindən Azərbaycanın yaşayış məntəqələrini və tarixi abidələrini məhv etməklə bağlı media nümayəndələrini məlumatlaşdırmaq məqsədi daşıyır. Üç günlük səfər zamanı jurnalistlər Füzuli, Cəbrayıllı, Şuşa və Gəncəni ziyarət edəcəklər. Jurnalistlər məhv edilmiş müsəlman tarixi və dini abidələrini, qəbiristanlıqlarını da görecəklər.

“Azərbaycanın ərazilərini işğaldan azad etməsinə çox sevinirik”

Qazaxıstandan olan jurnalist Rauşan Saylauqızı Azərbaycanın azad

Türk Şurasına üzv və müşahidəçi dövlətlərin media nümayəndələri Qarabağ səfərindən danışıblar

edilmiş ərazilərinə mediaturu zəməni deyib ki, Azərbaycan qardaş ölkədir və ərazilərin işgaldən azad edilməsi onu çox sevindirir. Gördük-ləri ile bağlı təəssüratlarını bölüşərən, jurnalist Qazaxıstanda tərk edilmiş evlərin olduğunu, lakin Azərbaycanın azad edilmiş ərazilərində tamamilə fərqli bir vəziyyətin müşahidə edildiyini qeyd edib: "Bizdə sakinlər sadəcə olaraq kəndlərindəki evlərini tərk edərək şəhərlərə köçürərlər. Amma burada hər şey dağıdılib, insanların həyatı məhv edilib. Ürəyimdəki ağrı ilə insanların burada necə yaşadıqlarını və evlərindən qovulduqlarını təsəvvür edə bilərəm". Qazaxıstanda jurnalist ərazilərin minalardan təmizlənməsi, bərpası və insanların öz torpaqlarına qaytarılması işlərinin tezliklə başa çatdırılmasına arzuladığını bildirib.

haribə həqiqətən qorxunc bir şeydir və ümid edirik ki, bir daha burada belə bir şey olmayıcaq".

Azərbaycanın azad edilmiş yenidən çiçəklənəcək"

Qırğızıstanlı jurnalisti Daniyar Carqınbayev də qeyd edib ki, Azərbaycanın azad edilmiş əraziləri yenidən ciçəklənəcək. Carqınbayev gördüklerində böyük acı hiss etdiyini qeyd edib: "Hər hansı bir müharibə pisdir, anaların kədəri, hər kəsin və bütün xalqın kədəridir. Qəbirlərin necə dağıldığını öz gözlərimlə gördüm, sanki tanklar qəsdən bunları vurublar. Mərmi hissələrinin qalıqları hər yerdədir. Ümid edirəm ki, burada üzüm bağları və yaşıl sahələr yenidən çiçək açacaq".

İsmayıllı Qocayev

“Ümidvaram ki, azad edilmiş Azərbaycan torpaqlarında bir daha müharibə olmayıcaq”

Bosniya və Herseqovina-dan olan jurnalist Edis Delković bir daha azad edilmiş Azərbaycan torpaqlarında müharibə olmayıcağına ümid etdiyini bildirib: "İlk də-fədir Qarabağdayam, bir neçə ölkədən bir qrup jurnalistlə buraya gəlmişəm. İlk təəssürat kimi deyə bilərəm ki, Bosniyada yaşıdlıqlarımla oxşar cəhətlər var, 1992-1995-ci illərdə bizdə de müharibə olub. Buna görə de müharibənin nə olduğunu çox yaxşı bilirəm. Belə yerləri görəndə deyə bilərəm ki, mü-

Müdafiə Nazirliyində kadr dəyişikliyi baş verib

Mətbuat Xidmətinin rəisi vəzifəsi Anar Eyvazova həvalə edilib

Müdafiə nazirinin müvafiq əmri ilə nazirliyin Mətbuat Xidmətinin rəisi polkovnik Vaqif Dərgahlı Azərbaycan Ordusunun Baş Qərargah rəisinin Katibliyinin rəisi vəzifəsinə təyin edilib.

Bu barədə "Şərq" e Müdafiə Nazirliyindən məlumat verilib.

Bildirilib ki, Mətbuat Xidmətinin rəisi vəzifəsi isə Xidmətin rəis müavini vəzifəsinə təyin edilən polkovnik-leytenant Anar Eyvazova həvalə edilib.

Xatırladaq ki, 2020-ci il sentyabrın 26-da, ikinci Qarabağ müharibəsinin başlamasına bir gün qalmış, Azərbaycan Ordusu ilə küləvi informasiya vasitələri (KİV) arasında işin çevik və daha səmərəli təşkil edilməsi məqsədilə Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat Xidmətində struktur dəyişikliyi və kadr islahatları aparılıb.

Müdafiə naziri Zakir Həsənovun əmri ilə Mətbuat Xidmətinde mətbuat katibi vəzifəsi təsis edilib və bu vəzifəyə polkovnik-leytenant Eyvazov Anar Məhəmmədəli oğlu təyin olunub.

Mətbuat Xidmətinin fəaliyyətinə, o cümlədən KİV nümayəndələri ilə işin aparılmasına polkovnik Vaqif Dərgahlı rehberlik edib.

ABŞ-ın Əfqanistan siyasəti sıfırdır

Dünya liderlərinin səsləndirdiyi ittihamlarda həqiqət payı çoxdur

Əfqanistanda "Taliban" hərəkatı və müqavimət qüvvələri arasında döyuşlər davam edir. Döyuşlər Pəncşir, Parvan və Bağlan əyalətlərində gedir. Xatırladaq ki, Pəncşir əyaləti Əfqanistanda hakimiyəti əla keçirən taliblərə təslim olmayıb.

Pəncşirdə müqavimət qüvvələrinə əfsanəvi sehra komandiri Əhməd şah Məsudun oğlu Əhməd Məsud rəhbərlik edir. O, Əfqanistanda vitse-prezidenti Əmrulla Sa-lehle birgə "Taliban"ın hakimiyətini qəbul etməyib. Yayılan məlumatlara görə, "Taliban" Əhməd Məsud məhv etmək niyətindədir. Əfqanistandan Tacikistandakı safiri Məhəmməd Zahir Əkber deyib ki, taliblər heç vaxt onlarla danışqlara getməyəcək: "Onlar siyasetçi deyil, terrorçular. Üç il əvvəl onlar dönyanın əksər ölkələrində qadağan olunmuş təşkilatlar siyahısında idilər. Taliblərin məqsədi bütün Əfqanistani diz üstə çökdürməkdir". "Taliban"ın rəsmi nümayəndəsi Zəbiullah Mücahid ABŞ-ın tamamilə ölkədən getdiyini, meğlub olduğunu və Əfqanistanda nəzarətin tam şəkildə "Taliban"ın elində olduğunu

nu söyləyib. Onun sözlərinə görə, Amerika Əfqanistanda öz məqsədlərinə çata bilməyib. Avropa Birliyinin xarici işlər və təhlükəsizlik məsələləri üzrə nümayəndəsi Jozef Borrel isə deyib ki, "Taliban"ın Əfqanistanda qələbəsi Qərbin açıq mögləbiyyətinə şəhidlik edir. Borrel vurğulayıb ki, Qərb bundan dərs çıxarmalı və dönyanın digər bölgələrində analoji fəaliyyətlərə yol verilməmeli-dir: "Bu, ilk növbədə əfqan xalqı üçün fəlakətdir. Qəribin açıq mögləbiyyətidir. Bu, beynəlxalq münasibətlərdə əhəmiyyətli dəyişikliklərə getirib çıxarı. Baş verənlərdən dərs çıxarmaq lazımdır. Əfqanistan 10 güne yox, 10 ilə itirildi.

Qərb ölkələri müasir dövlətin əsaslarını yaratmağa kömək edə bilmədi". Çin Xarici İşlər Nazirliyinin rəsmi nümayəndəsi Vanq Venbin bildirib ki, ABŞ qoşunlarının Əfqanistandan çıxarılması sübut edir ki, hərbi müdaxilə və dəyerlərin digərərinə sıyrılmazı siyaseti uğursuzluğa məhkumdur. Rusiya Prezidenti Vladimir Putin də Əfqanistandakı proseslərə mü-

nasibet bildirib. Putinin sözlərinə görə, iyirmi ildir Amerika qoşunları bu ərazidə idir və iyirmi il ərzində heç kimi incitmədən orada yaşayan insanları siviləşdirmək, siyasi durum da daxil olmaqla en geniş mənada öz norma və həyat standartlarını tətbiq etmək istəyidilər. Ancaq nəticə ABŞ və Əfqanistanda ərazisində yaşayan insanlar üçün yalnız faciələr, yalnız itkilər oldu. Nəticə sıfırdır".

Çox güman ki, bundan sonra Avropa Birliyi Amerikadan fərqli siyaset yürüdəcək və Qərb ölkələri NATO-dan kənar qərarlar alacaqlar"

Əfqanistanda olaylarından sonra ABŞ-ın əsas hədəf olması, hətta Qərb ölkələrinin təqnidinə tuş gelməsi ilə bağlı "Şərq"ə dənisan siyasi şərhçi Turan Rzayev deyib ki, "Taliban"ın əl-qol aqmasına görə Amerikanın ciddi ittihamları üzələşməsi təsdiyi deyil və müəyyən mənada haqlı tərəflər də var: "Avropa ölkələrinin də təmsil olunduğu NA-

TO-nun minlərlə əsgəri 20 il ərzində Əfqanistandakı radikal qruplaşmalara qarşı döyüşübələr. Nəticədə xeyli əsgər həlak olub, yüzlərlə herbəti yaralanıb. Təmsil etdikləri ölkələrin büdcəsin-dən Əfqanistandakı fəaliyyətə kifayət qədər maddi vəsait ayrılib. Amma ABŞ qəfil geri çəkilmək qərarı aldı və sadəcə Ağ Evin deyil, Avropanın da nüfuzuna zərbe vurdu. Ağ Evin tənqid hədəfi olmasına səbəb 20 illik fəaliyyətin uğursuzluğu ile bağlıdır. Çox güman ki, bundan sonra Avropa Birliyi Amerikadan fərqli siyaset yürüdəcək və Qərb ölkələri NATO-dan kənar qərarlar alacaqlar. Ümumiyyətlə, Əfqanistanda baş verən proseslər ABŞ və Böyük Britaniya siyasetinin 200 ildən sonra kəsişdiyini göstərir. Məsələ ondadır ki, Çinin "bir kəmər, bir yol" layihəsi Qər-

bin anglosakson vahid siyasi xəttində qırılmalara səbəb oldu. Böyük Britaniya "bir kəmər, bir yol" layihəsinin icrasını fürsət kimi qiymətləndirərək, Amerika bunu təhdid olaraq dəyərləndirdi. İngiltərə "brexit" qərarından sonra xarici siyasetdə aktivləşdi və qitədən kənar yanaşmalar ortaya qoydu. Hazırda Avropada ABŞ-ın yeritdiyi siyasetə qarşı ciddi nəzəriyyət formalaşmaqdadır. 1945-ci il sonra Avropada vahid "Avropa Evi" layihəsinin formallaşması Qərb ölkələrinin əl-qolunu bağlamışdı. Dünyanın üç ən nüfuzlu ölkəsinin bir formatda yer almazı, onları siyasi-iqtisadi cəhətdən asılı etmişdi. Məhz bu səbəbdən İngiltərə Birlikdən getdi və müstəqil siyasetə başladı. Artıq ABŞ və Avropa ölkələri də bir-birine zidd mövqə sərgileyirlər".

İsmayıllı Qocayev

Natiq Cəfərli:
"Özəl şirkətlər, iri müəssisələr, biznes şəbəkələri də bunu edə bilər. Həvəsləndirici, təşviqedici kampaniyalar nə dövlət büdcəsi üçün böyük məsrəfdır, nə də özəl sektor üçün"

Türkiyənin Kayseri şəhərində yemekxana sahibi "COVID" pasportu ilə gel, pulsuz kababə qonaq ol", kampaniyası keçirdi. Nəticədə bölgələr arasında ən aşağı peyvəndləmə göstəricisi olan Kayseridə rəqəmlər birdən-bire yüksəldi. Yemekxana sahibi yerli mediya açıqlamasında belə bir kampaniya ilə 2 məqsədə nail olacaqlarını düşündüyünü demişdi: "Həm insanlarımızı həvəsləndiririk, "COVID" pasportunu əllerinə alıb, yemekxanaya gelir, bisirdiyimiz kababları nuscanlıqla yeyirlər. Həm də bu kampaniya vasitəsilə peyvənd olunanların sayını artırıb olur, həm də yolu xuma sayının artacağı halda iş yerimizin bağlanması təhlükəsinə azaldıq. İş yerimiz bağlanarsa, işçilər əziz yet çəkəcək. Əmək haqqı ala bilməyəcəklər".

Bir bölgədə yaşayan və çalışan sahibkar adı bir davranışla vaksinasiyaya bacardığı qədər dəstək olur. İnsanları da, lap olsun, azaçıq, müvəqqəti, amma bütün həllarda sevindirə bilir və həvəsləndirir. Təessüf ki, pandemiyanın davam etdiyi 2 ilə yaxın müddətdə biz buna bənzər kampaniyaların şahidi olmadıq. Olmurraq da. Hökumət bir sira addımlar atdı. Əsasən sərtləşdirilmiş karantin müddətində, SMS icazə tətbiq edildiyi zamanlarda əhalinin müəyyən təbəqəsinə 190 manat, vergi ödəyicisi olan sahibkarlıq subyektlərinə birdəfəlik maliyyə yardımı edildi. Məsələ məbləğin azlığında, çoxluğunda deyil. Hər halda, yardım oldu. Lakin uzun müddətdir ki, yardım kampaniyaları aparılmır. Ölkədə bu qədər biznes şəbəkələri, sahibkarlıq subyektləri, özəl şirkətlər fəaliyyət göstərdiyi halda, yardım kampaniyaları həyata keçirilmir. Söhbət, mehəz indiki zamanda - peyvəndləmə aparıldığı vaxt həvəsləndirici, təşviqedici kampaniyalardan gedir. Məsələn, deyək ki, tanınmış marketlər şəbəkələri, paytaxtda bir neçə nöqtədə satış mərkəzləri olan iri alış-veriş mərkəzləri, brend məhsulların idxlər və ixracatçıları nədənse həvəsləndirici kampaniyalar keçirməkdə maraqlı deyil. Heç yadlarına düşmür. Halbuki hansısa "super store"lər, məsələn, əhaliyə "peyvənd vurdurana pulsuz çörək veriləcək", yaxud "peyvənd olunanlara un məmulatlarında endirim" tipli elanlar vermək və bunu həyata

əhalinin müdafiəsi üçün işlər görülür", açıqlaması bu şəkilə verilmişdi: "Business dairələre, hüquqi şəxslər, muzdulu işçilərə, sosial müdafiəye ehtiyacı olan əhalinin bu həssas qruplarına hansı güzəştərlər olunacaq və dövlətin hansı formada dəstəyi olacaq, hansı mexanizmlər həyata keçiriləcək, bütün bunlar bir neçə işçi qrupunda müzakirə olunur. Aprelin evvelində bu təkliflər tam açıqlanacaq. Orada müxtəlif məsələlər var. Məqsəd budur

həssas dönləmdə heç bir təşviq kampaniyasının aparılmamasının, hökumət tərəfindən hər hansı güzəştərlərin tətbiq edilməməsinin yalnız təessüf doğurduğunu bildirdi:

- Hazırkı dönləmdə vaksinasiya ilə bağlı təşviqat ve təbliğat kampaniyalarının aparılması vacibdir. Artıq bu, sosial sıfariş həddine çatıb. İlk növbədə buna dövlət səviyyəsində, rəsmi qərar verilməlidir. Biz görürük ki, müxtəlif ölkələr peyvəndləmə kampaniyasının sürətli və gərəken bir şəkildə davam etmesi üçün hər cür güzəştli kampaniyalara el atılır. Kommunal xidmətlərdə güzəştərlər tətbiq edənlər var, sahibkarlara vergi güzəştərləri edənlər var və sair. İkincisi, məsələ, təkce dövlətin hansısa addımı atmasında da deyil. Özəl şirkətlər, iri müəssisələr, biznes şəbəkələri də bunu edə bilər. Hə-

kildə aparıllar. Poliklinikaya gedə bilmeyənlər, paytaxtda qeydiyyatı olmayanlar, sənədsiz evlərde yaşayınanlar, əhalinin bir sıra həssas qruplarına səyyar peyvənd xidməti göstəriləməlidir. Təsəvvür edin, şəxsiyyət vəsiqəsinin müddəti bitmiş vətəndaşlar var ki, peyvənd vurdur bilmir. Amma səyyar xidmət təşkil edilsə, biz peyvəndləmədə daha yüksək göstəriciye nail olarıq.

Mütəxəssislər xalqa müraciət etməlidir

N.Cəfərli hesab edir ki, peyvəndləmə kampaniyasında tənmiş şəxslərin, ziyalıların iştirakı məqsədə uyğundur:

- Cəmiyyətdə tanınmış insanlar nümayişkarana şəkildə peyvənd vurdurması insanlara həmişə müsbət təsir edir. Xarici

Dünya peyvənd güzəştlerinə keçir

...Bizdə nə həvəsləndirici, nə də təşviqedici kampaniyalar var

keçirməkla vaksinasiya prosesinə böyük dəstək vermiş olar. 1-2 çörək, ya da un məmulatlarına endirim, güzəşt tətbiq etməkə kasıblaşmayıacaqlar. Əksinə, müsbət imic əldə edəcək, daha yaxşı reklam olunacaq, əhaliyə dəstək olacaq, ümumilikdə dövlətin peyvəndləmə siyasetinə əməli kömək etmiş olacaqlar.

Dünya güzəştlerlə "yarışır": ipoteka ödənişləri, işiq, qaz...

Xatırlada ki, Birleşmiş Ştatların Prezidenti Cozef Bayden koronavirusdan vaksin edilən hər amerikalıya 100 ABŞ dolları ödəməyi təklif etmişdi, Maliyyə Nazirliyi də "Prezident bu gün ştatları və regionları, əhemmənin yerli hakimiyyət orqanlarını peyvənd stimulunu artırımaq, ictimaiyyəti və insanların həyatını qorumaq üçün əlavə təşviq olaraq hər yeni vaksin olunan amerikalı üçün 100 dollar ödənişi təmin etməyə çağırıb. Maliyyə Nazirliyi yerli hakimiyyət orqanlarına texniki yardım göstərməyə hazırlır", - açıqlamasını vermişdi. Rusiyada hələ ötən il koronavirus səbəbiylə karantin müddəti üçün əhalinin kommunal ödənişlərdən azad olunması təklifi səslənmişdi.

"Gürcüstəndə pandemiya dövründə özünütəcrid, karantin və qoruyucu maskadan düzgün istifadə qaydalarını pozan şəxslər cərimələrdən azad olunacaqlar".

Bunu Baş nazir İraklı Qaribaşılı xüsusi brifinqdə deyib. Müvafiq təşəbbüs parlamentə artıq təqdim olunub. Hökumət başçısı qeyd edib ki, söhbət ödənilməmiş cərimələrdən gedir: "Cəriməlerin silinməsi 245 min vətəndaş və 344 hüquqi şəxsi əhatə edəcək. Ümumi məbləğ 76 milyon lari təşkil edir".

Bizdə de ötən il Nazirlər Kabinetinin metbuat xidməti "Aprelin evvelində əhaliyə edilecek güzəştlerle bağlı təkliflər açıqlanacaq,

ki, insanların itkiləri, koronavirusun yaratdığı problemlər minimallaşdırılın. Amma istenilən halda xalqa dəstək olunacaq. Prezidentin göstərişi belədir, tapşırıq verilib və vəsat ayırlıb. 4 işçi qrupu da hazırlada bu məsələlər ətrafında işləyir. Yaxın 4 gün ərzində qrupun hazırladığı təkliflər Nazirlər Kabinetinə təqdim olunacaq. Bundan sonra isə qərar qəbul olunacaq". Amma heç bir təklif-filan, güzəşt də olmadı.

Dünyanın müxtəlif ölkələrində karantin müddətində maliyyə yardım paketləri təqdim olundu.

Məsələn, ABŞ-da hər vətəndaşa 1000 dollar yardım, kiçik və orta şirkətlərə 200-300 milyard dollar dəstək, hava yolu şirkətlərinə 50-100 milyard dollar dəstək, 500 milyard dollar vergi endirim. Almaniyada koronavirusa qarşı investisiya paketinin həcmi təxminən 550 milyard avro idi. Pakete əsasən vergidə endirimlər, işdən çıxarılmaların qarşısını almaq üçün kompensasiyaların ödənilmesi, dövlət və ya dövlət idarələrinin çətinlikdə olan şirkətlərin hissəlerinin satın alınması, dövlət sərmayələrinin artırılması daxil idi. İngiltərədə təxminən eyni yardım paketi təqdim olunmuşdu, məsələn, ölkənin ən kiçik 700 min firmasına 10 min sterlinq vəsait bağışlanacaqı bildirilmişdi. Üstəlik ipoteka ödənişləri də üç aylıq müddətə dayandırılmışdı. Fransada təşviq paketinə əhalinin təbii qaz, elektrik enerjisi və kira-yə ödənişlərindən azad olunması daxil idi.

"Heş olmasa, vergi güzəştleri tətbiq edilsin"

"REAL" partiyasının sədr müvəvəti, iqtisadçı Natiq Cəfərli "Şərq"ə açıqlamasında hazırlı

vesləndirici, təşviqedici kampaniyalar nə dövlət büdcəsi üçün böyük məsrəfdır, nə də özəl sektor üçün. Amma əhaliyə böyük dəstəkdir, nəzərəçarpan müsbət irəliliyiə nail olmaq fürsətidir. Hökumət də şirkətlərə, müəssisələrə müəyyən vergi güzəştleri tətbiq etməklə, müəyyən kəsirlərini bağlamaqla bu kampaniyaya dəstək verməlidir. Peyvəndləmədə təşviqat işləri dövlətin də, biznes şəbəkələrinin də üzərinə müəyyən məsuliyyət qoyur.

N.Cəfərli qeyd etdi ki, hazırda əhali arasında peyvəndləmə kampaniyası arzuolunan səviyyə deyil:

- Əhalinin kütlevi peyvəndləməsi üçün daxili resurslar zəifdir. Hamımız müşahidə edirik ki, poliklinikalar bu işin öhdəsindən lazımlıca gele bilmir, çünkü imkanlar geniş deyil. Məsələn, Moskvada böyük ticarət mərkəzlərində peyvənd otaqları təşkil olunub, ticarət mərkəzinə gələnlər elə oradaca peyvənd oluna bilir. Bizdə də belə edilə bilər. Nəhəng idman komplekslərimiz var. Niye belə yerlərdə peyvəndləmə işi təşkil edilmir? Bundan başqa, səyyar tibb qrupları təşkil edilə bilər və peyvəndləmə həm də səyyar şe-

Məlahət Rzayeva

Vaksinasiya prosesinin daha sürətləndirilməsi vacibdir

Vətəndaş cəmiyyəti institutları prosesə cəlb olunmalıdır

Dünəndən etibarən qapalı məkanda fəaliyyət göstəren icimai iaşə müəssisələrinin, mehmanxanalarda və iri ticaret mərkəzlərinin xidmətlərində yalnız COVID-19 pasportu olanlar istifadə edə biləcək.

Nazirlər Kabinetinin yanındakı Operativ Qərargahın məlumatına görə, in-diyyedək 6 milyon 805 min vətəndaşımız peyvənd olunub. Onlardan 2 milyon 692 min nəfəri hər iki dozadan istifadə edib. 4 milyon 113 min vətəndaşımız isə yalnız bir doza pey-

sonra vətəndaşlar arasında vaksinasiyaya meyl artıb.

Millet vəkili, iqtisadçı-ekspert Vüqar Bayramov "Şərq"ə bildirib ki, Azərbaycanda əhalinin 26.5 faizi hər iki dozadan istifadə edib. Deputatın sözlərinə görə, vaksinasiya seviyyəsinə görə ölkəmiz MDB-də Qazaxistandan sonra ikinci olsa da, mövcud peyvəndləmə faizine görə normal həyata qayıtmak mümkün deyil: "Vaksinasiya prosesinin daha sürətləndirilməsi vacibdir. Aydındır ki, yeni məhdudiyyətlərin tətbiqində məq-

Bunun üçün yeni qaydaların tətbiqi ilə yanaşı, prosesin tam elektronlaşdırılmasına ehtiyac var

vənd olunub. Bu o deməkdir ki, hər iki doza üzrə peyvənd olunanlar ümumi vaksinasiyadan keçənlərin 40 faizini belə teşkil etmir. Həmin kateqoriya üzrə digər 60 faizdən çox vətəndaşımız isə hələlik cəmi bir dəfə peyvənd oluna bilələr. Bu isə o anlama gelir ki, əsasən qadağalar elan olunanndan

səd peyvəndləmə prosesini sürətləndirməkdən ibarətdir. Bununla belə, yəni qaydaların tətbiqi ilə yanaşı, prosesin tam elektronlaşdırılmasına ehtiyac var. Bütün icimai iaşə müəssisələrində, mehmanxanalarda və iri ticaret mərkəzlərində elektron COVID-19 pasportlarını oxuyan xüsusi avadanlıqlar quraşdırılması zəruridir. Bu amil prosesə elektron nəzarəti formalaşdırmaqla yanaşı, növbələrin sayını və kənar müdaxilələri də azaldar".

Parlement üzvü qeyd edib ki, qaydaların icrasına icimai nəzarətin gücləndirilməsinə ehtiyac var:

"Pandemiyanın ilk aylarında vətəndaş cəmiyyəti institutları maarifləndirmə tədbirlərində fəal iştirak edirdilər. Sonrakı mərhələlərdə bu istiqamətdə aktivlik azaldı. Əksər dövlət qurumlarının yanında icimai Şuraların yaradıldığını nəzərə alsaq, vətəndaş cəmiyyəti institutlarının prosesə aktiv cəlb olunması və monitoringlər aparması məqsədə uyğun olardı. Bütün bunlar vaksinasiya prosesinin sürətləndirilməsinə dəstək olar".

İsmayıllı Qocayev

İrəvan Kremləndə cavabını aldı

"Terrorçuların məsəlesi üçtərəfli razılışmaya aid deyil"

Rusyanın Xariçi işlər naziri Sergey Lavrov Moskvada keçirilən mətbuat konfransında Qarabağ məsələsinin həlli-nə dair üçtərəfli razılışmanın icrasından danışıb.

O bildirib ki, 2020-ci il noyabrın 9-da üç ölkə lideri tərəfindən imzalanın bayanatda səhəbət həmin vaxtda əsirlikdə olan şəxslərin azad olunmasından gedirdi.

Nazirin sözlərinə görə, hazırda Azərbaycanda olan erməni hərbçilər 9 noyabr bayanatından sonra, noyabr ayının sonlarında saxlanılıblar.

Sosial Tədqiqatlar Mərkəzinin mətbuat xidmətinin rəhbəri, beynəlxalq münasibətlər üzrə ekspert Əziz Əlibəyli Lavrovun fikirləri ilə bağlı "Şərq"ə açıqlamasında deyib ki, terrorçuların noyabrın sonunda əla keçirilməsi və məhkəmədə mühakimə edilməsi Ermənistənin Azərbaycana yönəlik "ittihadları" gücləndirmişdi: "Rusyanın mövqeyi də məhz bu baxımdan əhəmiyyətliidir. Lavrov sözügedən açıqlaması ilə dedi ki, terrorçuların məsəlesi üçtərəfli razılışmaya aid deyil. Deməli, İrəvan bundan təzyiq vasitəsi kimi istifadə etməməlidir. Nazirin verdiyi mesajlardan biri də bütün tərəflərin sərhədlerin müəyyənləşməsində, kommunikasiya xətlərinin açılmasında maraqlı olmasıdır. Yəni erməni terrorçular artıq gündəm mövzusu deyil".

Kənan

Türkiyə hüquq sahəsində zəngin təcrübəyə malikdir

Bu mənada qardaş ölkədə keçirilən konfranslarda, seminarlarda iştirak etmək xeyrimizədir

Azərbaycan Respublikasının Baş prokuroru Kamran Əliyevin rəhbərliyi etdiyi nümayəndə he-yeti Türkiyəyə səfər edib.

Səfərin məqsədi Türkiyə Respublikası Ali Məhkəməsinin sədri Mehmet Akarca və Baş prokuroru Bekir Şahinin dəvəti ilə qardaş ölkənin Ali Məhkəməsi və Baş Prokurorluğunun yeni inzibati kompleksinin açılışında iştirak etməkdir. Həmçinin nümayəndə heyətimiz "Kassasiya instansiyası məhkəmələrində mükəmməllik" mövzusunda keçirilecek beynəlxalq simpoziumda iştirak məqsədilə Ankara şəhərini səfərə gedib.

Millet vəkili Fazıl Mustafa səfərin əhəmiyyəti "Şərq"ə qiymətləndirib: "Düzdür, bizim hüquq sistemlərimizde müəyyən fərqliliklər mövcuddur. Amma nəzərə almaq lazımdır ki, Türkiyə hüquq sahəsində zəngin təcrübəyə malikdir. Bu mənada qardaş ölkədə keçirilən konfranslarda, seminarlarda iştirak etmək xeyrimizədir.

Qarşılıqlı əməkdaşlığımız güclənməlidir. Hətta qanunvericiliyimizdə müəyyən dəyişikliyə ehtiyac olsa da, eyni hüquq məkanına daxil olmağımız da faydalı ola bilər.

Fikrimcə, səfər çərçivəsində həmçinin bu məsələlər müzakirə ediləcək".

Kənan

"Biz işə həmişə gənclərlə başlamışıq"

Elşad Eyvazlı: "Modern.az" xeyli jurnalisticin ilk iş yeri olub"

KİV hər bir dövlətin danişan dili, eşidən qulağıdır. Hazırda Azərbaycanda yüzlərə media orqanı var. Amma, əlbəttə, üzdə olanların, etimad qazananların, icimai rəy yaratmaq gücünə malik KİV nümunələrinin sayı heç də çox deyil.

Belə media plattormalarından biri də təsis edilməsindən bu gün 12 il keçən "Modern.az" saytidır. "Şərq" in əməkdaşı "Modern.az" in baş redaktoru Elşad Eyvazlı ilə səhhəbtəsdik:

- 12 il müddətində xeyli başarılanız olub. Uğurunuzun sırrı nədir?

- İstənilən nailiyyətə görə ilk növbədə dostlara, o cümlədən "Şərq" qəzeti-nin baş redaktoru Akif Aşırılıya və "525-ci qəzet" in baş redaktoru Rəşad Məcidi minnətdaram. "Modern.az" ye-ni yaradılanda Rəşad müəllim redaksiyasında bize bir otaq vermişdi. Bir müddətdən sonra çətin olduğunu gördüm, getmək istədim. Rəşad müəllim qoymadı. Məni daha da həvəsləndirdi. İndi mümkün şərtlər daxilində media qurumu nümunəsini qorumağa çalışıriq.

- Yəqin, çətinlikləriniz də olub...

- Bəzi layihələri həyata keçirə bil-

məmisik. Yادımıdadır ki, əməkdaşları-mız bəzi məmurlardan müsahibə ala bilmirdilər. Çünkü müstəqil adamı, mil-letini, dövlətini təmənnasız sevəni adəten qəbul etmirlər. Bununla belə, bir çox ilklərə de imza atmışq. "Mod-ern.az" xeyli jurnalisticin birinci iş yeri olub. Əlbəttə, arzular həmişə imkan-lardan çox olur. Mən etiraf etməliyəm ki, mediamızda çatışmazlıqlar var. Ən azından ona görə ki, xarici jurnalist-lerle bizim müzakirə predmetlərimiz eyni deyil. Biz ötən 12 il ərzində əli-mizdən gəldiyi qədər leyaqətə xidmət etməyə çalışmışq. Baxın, qarşa 300 il, qartal bəzən 10 il yaşayır. Lakin biz heç vaxt qarşa ömrü sərməmişik.

- Kollektivinizə yeni əməkdaşlar dəvət edəndə hansı məqamlara diq-qət yetirirsınız?

- Biz yalnız gənclərlə işə başlamışıq və onlara həmişə xüsusi qayğı ilə ya-naşmışıq, üstünlük vermişik. Bəzən təcrübəsiz olsalar belə, çeviklikləri gənclərin en böyük üstünlüyüdür. Ha-zırda bizde BDU-nun Jurnalistik fa-kültəsinin on nəfər tələbəsi çalışır. Üstəgel, "Media könüllüləri" layihəsini həyata keçirmişik. Ümumiyyətlə, mənə görə insanlar öyrənmək istəyən və öy-rənmək istəməyən olmaqla iki yerə bö-

lünür. Əger bir nəfer, həqiqətən, öy-rənmək istəyirse, qalan bütün çatış-mazlıqlar zamanla həllini tapır.

Fikrimcə, bütün media qurumları gənc əməkdaşlara xüsusi yer vermelidirlər.

- Gələcək planlarınız nələrdir?

- "Modern.az" in rusilli versiyasını yaratmaq isteyirik. Azərbaycanda xari-cidilli jurnalistica inkişaf etdirilməlidir. Bu, informasiya savaşında qalib gəl-məkdən ötrü bizim üstünlüyümüz olar. İkinci planımız isə sahe saytlarının ya-radılmasıdır.

P.S. "Şərq" qəzeti "Modern.az" in kollektivini təbrik edir, işlərində daha böyük uğurlar arzulayır.

Kənan Novruzov

Qarabağdakı bütün erməni postlarını dağıtmalıyıq

Politoloq: "Əmin olun, ondan sonra Ermənistan və Rusiya "status" kəlməsini dilə getirməyəcək"

Mirzoyanın Moskva mesajı əslində Ermənistanın əleyhinədir

Ermənistanın yeni təyin olunmuş XİN rəhbəri Ararat Mirzoyan Moskvada rusiyalı həmkarı Sergey Lavrovla görüşdə sərsəm ifadələr səsləndirib. Moskva, Bakı və İrəvan arasında imzalanmış üçtərəfli bəyanatların məhiyyətinə varmayan Mirzoyan yeni dönmə üçün rəsmi Bakının qarşısında şəhərlər qoyub.

Onun fikrincə, "Qarabağın statusu" ilə bağlı qərar verilməyənə qədər Azerbaycan tərəfi ile heç bir sülh müqaviləsi imzalanmayaçaq. Həmçinin, nazır əlavə edib ki, indiki mərhələdə Azerbaycanla sülh müqaviləsi üzrə danışçılar aparılmışdır: "Əgər belə şeylər nə vaxtsa başlasa, ATƏT-in Minsk qrupu həmsədrələrinin müəyyən etdiyi prinsiplər əsasında Dağlıq Qarabağın statusu məsələsi bu cür danışçıların bir hissəsi olmalıdır". Azerbaycan tərəfinin dəyişməz mövqeyi yekun sülh sazişinin bağlanması və bütün məsələlərin ümumi saziş çərçivəsində həll edilməsidir. Ermənistan isə bundan qaćır və Xankəndide yerləşən separatçı rejimin "status" məsələsini yenidən gündəmə

daşımağa çalışır.

"Atlas" Araşdırıcılar Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoğlu deyib ki, Paşinyanın hökuməti Qarabağı Azerbaycan ərazisi kimi tanımaqdən intima edir və müqavimət göstərir: "Bəs XİN başçısı Sergey Lavrov rusiyalı jurnalistin sualına neçə cavab verib? Rusyanın xarici işlər naziri cavabdan yayının və deyib ki, bu məsələlər terəflər arasında həll olunmalıdır. Yeni qeyri-müəyyən fikirlər söyləyib. Halbuki, Lavrova və Rusiya rəhbərliyinə də bəllidir ki, Ermənistanla Azerbaycan birbirinin ərazi bütövlüyünü qarşılıqlı olaraq tanisalar, məsələ birdəfəlik bitəcək. Ancaq Kreml məsələnin bitməsini istəmir".

Politoloq Mehəmməd Əsə-

dullazadə də bildirib ki, Mirzoyanın bu mesajı Moskvadan verməsi ona hesablanıb ki, əgər Kreml istəməzsə, Ermənistanla Azərbaycan arasında sülh müqaviləsi olmayıacaq: "Halbuki, 10 noyabr bəyannaməsi atəşkəs, əməkdaşlıq və sülhə aparan yol xəritəsidir və öhdəliklər yerine yetirilməklə məsələnin bağlanması nəzərdə tutulur. Beyannamədə "status" məsələsi təsbit edilməyib. Lakin Ermənistanın israrla bunun üzərində dayanması sülh imkanlarını fiaskoya uğradır. Əslində Moskvadan verilən bu mesaj Ermənistanın əleyhinədir və perspektivdə sadəcə Rusiyanın maraqlarına uyğundur. İrəvan hökuməti Rusiyanın bu mövqeyi ilə barışır və sülh imkanlarını sabotaj edir. Çıxış yolu Ermənistana təzyiqləri artırmaqdan və sərhəddə bu ölkəyə ciddi problem yaratmaqdan keçir. Həmçinin, Qarabağdakı qanunsuz silahlı erməni birləşmələrini sixışdırımlı, postları dağıtmalı, terrorçuları təmizləməliyik. Əmin olun, ondan sonra Ermənistan və Rusiya "status" kəlməsini dilə getirməyəcək".

İsmayıllı Qocayev

Ermənistanda Baş nazir Nikol Paşinyan orduda şəxsi heyətin çatışmazlığını, psixoloji və döyüş hazırlığı seviyyələrinin bərabərləşdirilməsi etmək üçün qadınların icbari hərbi xidmətə çağırılmasını məqbul sayır. Paşinyan bunu deməqrafik vəziyyətlə əlaqələndirir. Bir sözü, Ermənistan ordusunda vəziyyət olduqca acınacaqlı və fəlakətlidir. Lakin Azerbaycan ordusuna gəlince, tək Naxçıvanda yerləşən Əlahiddə Ümumqoşun Orduda bir ay ərzində - avqustda keçirilən intensiv hərbi təlimlərə diqqət çəkmək bəs edər.

Məsələn, bu il avqustun 5-də Əlahiddə Ümumqoşun Orduda xüsusi təyinatlı bölmələrin təlimi keçirilib. Bundan başqa, avqustun 10-da tank və mexanikləşdirilmiş birləşmələrin aktiv məşğələləri baş tutub. Eyni zamanda avqustun 14-də hava hücumundan müdafiə bölmələri təlimlərə cəlb olunub. Bununla yanaşı, avqustun 20-də minaataan bölmələrin təlim atışları reallaşdır. Avqustun 31-də isə xüsusi təyinatlı bölmələrin növbəti təlimi gerçəkləşib. Birinci və beşinci təlim sırf antiterror təlimlidir, digərləri isə dolayı da olsa antiterror hazırlıqları ilə əlaqəlidir.

Ordumuzun hərbi təlimlərində ciddi mesajlar var

Aqşin Kərimov: "Təlimlərin ardıcılılığı və xarakteri antiterror əməliyyatlarına hazırlıq məqsədinin anonsudur"

Ard-arda keçirilən təlimləri zəruri edən amilləri "Şərq"ə sadalayan siyasi şərhçi, jurnalist Aqşin Kərimov vurğulayıb ki, Naxçıvan Azerbaycanın strateji əhəmiyyətinə görə ən vacib nöqtəsidir. Ekspertin sözlərinə görə, Qarabağda müharibə Azerbaycanın qələbəsi ilə başa çatdıqdan sonra Ermənistanla dövlət sərhədinin Naxçıvan istiqamətində də möhkəmləndirmə işləri həyata keçirilir: "Tək Naxçıvan Əlahiddə Ümumqoşun Ordu Ermənistanı məhv etməyə qadirdir. İlin əvvəlində Naxçıvanda intensiv təlimlər start verilib, Türkiyədən olan hərbçilər də bəzilərinə qatılıblar. Məsələn, iyunun 22-də Naxçıvan

Qarnizonu Qoşunları və Türkiye Silahlı Qüvvələrinin idarəetmə orqanları ilə birgə taktiki-xüsusi təlimi keçirilib. Avqustun 31-də xüsusi təyinatlıların təlimində Türkiye Silahlı Qüvvələrinin bir qrup hərbi qulluqçusu müşahidəçi və təlimatçı qismində iştirak edib. Naxçıvan Azerbaycanın strateji əhəmiyyətinə görə ən vacib nöqtələrindən biridir, Türkiye, İran və Ermənistanla sərhəddə yerləşir".

A.Kərimovun qənaətinə, təlimlərin ardıcılığı və xarakteri antiterror əməliyyatlarına hazırlıq məqsədinin anonsudur, Ermənistan üçün kabusa çevrilən Azərbaycan xüsusi təyinatlıların məşqlərinin ictimailəşdirilməsi isə

"ABŞ-ın planları adətən uzaqmənzilli olur"

Fuad Abbasov: "Biz indi baş verənlərin nəticəsini 15-20 il sonra görəcəyik"

Rusiya, Çin, ABŞ və Pakistan Kabil də Əfqanıstanla bağlı görüş keçirəcəklər. Bu barədə Rusiya XİN-dən məlumat verilib. Bildirilib ki, vəziyyətin stabillaşməsindən və aeropportun fəaliyyətin bərpa edilməsindən sonra tərəflər Əfqanıstanın paytaxtı Kabil şəhərində bir araya gələcəklər.

"Taliban"ın şiddet görüntüləri bütün planetə yayılır, bəşəriyyət bir növ manipulyasiya edilir"

yaratmaq isteyir. Dünyada radikal məsələnlərlə qarşı qorxu formalaşdırmaq niyyətindədir. Buna görə də "Taliban"ın şiddet görüntüləri bütün planetə yayılır, bəşəriyyət bir növ manipulyasiya edilir. Dünyaya mesaj verilir ki, "Taliban" planet üçün başlıca tehdid ola bilər. Əlbettə, bütün bunlar ABŞ həkimiyətinin dəstəyile həyata keçirilir. ABŞ-ın planları adətən uzaqmənzilli olur. Yəni biz indi baş verənlərin nəticəsini 15-20 il sonra görəcəyik. Amma Rusiya səfirliliyinin "Taliban"la görüşmək istəməsi, radikal qruplaşmanın Türkiyəyə olan münasibəti Əfqanıstanı yaxın gələcəkdə mehz "Taliban"ın idarə edəcəyini göstərir. Ölkdə şəriət qaydalarına uyğun həkimiyət formalaşdırılacaq, müasir idarəetmə olmayacağı. Bu isə o deməkdir ki, Əfqanistan 100 il geriye gedəcək".

Kənan

İrəvanın qorxularını və isterikasını dərinləşdirir: "Antiterror əməliyyatları miqyasına və xarakterinə görə mühərribədən fərqlidir, mühərribə dənəçox hərbi texnika, dənəçox canlı qüvvə tələb edir, itki ehtimalı yüksəkdir. Ancaq antiterror təlimləri qısa müddədə az itki və ya itki olmadan hədəflərə nail olmaq deməkdir.

Ermənistanda mühərribənin bitdiyini elan edən 10 noyabr bəyanağının 4-cü bəndini, qoşunlarının Rusiya sülhməramlılarının müvəq-

Yeganə Bayramova

Şahvələd Məmmədov:
“Təcili Yardım briqadası çağırışlara unitar formada, tibbi əlcək, tibbi maska, qoruyucu eynək, ya da qoruyucu kaska ilə, koronaviruslu xəstələrin çağırışına isə xüsusi kombinzon geyinmiş halda gedir”

Pandemiyyadən ən çox əziyyət çeken və real təhlükə altında olan əlbəttə ki, tibb işçiləridir. Müyyən məqamlarda onlardan narazı olaq da, böyük fədakarlıq nümayiş etdirildiklərinin də fərqlindəyik. Tibb işçiləri 2 il yaxındır koronavirusun əhatəsinə dədir. Tibb ki, yorulurlar. Usanırlar. Hətta bu cür ağır işdən bezib ixtisasına əlvida deyənlər də olur. Məsələn, İranda olduğu kimi.

APA-nın Tehran bürosunun xəberinə görə, İranın Tibb bacısı işçiləri sisteminin idarə Heyətinin sədri Armin Zareyan deyib ki, İranda 100 min nəfərdən çox tibb bacısı yeni növ koronavirus (CO-

Həkimlər evlərə virus daşıdır

“Belə vəziyyətdə çalışan həkimlərə “həkim geldi, bizi yoluxdurdu”, demək hansı etikaya sığır?!”

VID-19) infeksiyasına yoluxub. İHnin sədri bildirib ki, koronavirusa yoluxan tibb bacılarının 30 min nəfəri Tehrandakı xəstəxanalarda çalışıb. Peyvənd olunmuş 30 tibb bacısı isə koronavirusun “Delta” şətəmmənə yoluxub. Üstəlik, 24 saatlıq fəaliyyət tibb bacılarını yorub və onların depressiyaya düşmək təhlükəsi var. Ekspertlər İranda tibb bacılarının sayının normadan aşağı olduğu qənaətindədir.

Ekspertlər bildirir ki, tibb bacılarının maaşları onların rifahını təmin edəcək həddə deyil. Bu səbəbdən İrəndakı tibb bacıları başqa ölkələrdə xidmət etmək üçün ölkəni tərk edir.

Ölkəmizdə də həkimlərə ehtiyac artıb. Səhiyyə Nazirliyi bununla bağlı məlumat yayıb. Nazirliyin məlumatında qeyd ol-

nur ki, koronavirus (COVID-19) xəstələrinə fasiləsiz və keyfiyyətli tibbi xidmətin göstərilməsi üçün Bakı şəhəri və Abşeron rayonu üzrə təcili və təxirəsalınmaz tibbi yardım stansiyalarına təcili və təxirəsalınmaz tibbi yardım üzrə həkim vəzifələrinə yaşı 60-a qədər olan həkim anestezioloq-reanimatoloqlar, həkim-infeksiyonistlər və həkim-terapevtlər işə dəvət olunur.

Məhz təcili və təxirəsalınmaz tibbi yardım stansiyalarının həkimlərə ehtiyac duyması, məsələnin ne qədər mqrəkkəb olduğunu göstərir. Vətəndaşlar təcili yardımından həmişə narazıdır. Xüsusi də, hazırlı kritik dönmədə. Vətəndaşlar bu fikirdər ki, təcili yardım həkimləri evlərə virus “daşıyır”. Yəni gün ərzində viruslu

xəstələrlə kontaktda olan tibb işçiləri çağırışlara getməklə başqalarını da yoluxdura bilər. Amma demə, həkimlər də vətəndaşlardan narazıdır. Bu məsələdə hər iki tərəf özünü haqlı sayır. Lakin sağlamlığımızı yenə də həkimlərə etibar edirik.

Təcili Yardım Stansiyasının həkimi Şahvələd Məmmədov hazırlı həkim-xəstə münasibətlərində qəribə halların baş verdiyini dedi. Həkim-terapevt “Şərq”ə açıqlamasında qeyd etdi ki, tibb işçiləri real təhlükə altında çalışmalara baxmayaraq vəzifələrinən imtina etmir:

- Baxın, vətəndaş “103” xidmətinə zəng edir. Deyir, təzyiqim var. Təcili Yardım çağırışa gedir. Vətəndaşın müayinəsi zamanı məlum olur ki, təzyiqi yoxmuş,

amma hərarəti 38 dərcədir. İndi kim kimi yoluxdurdu? Təcili Yardım briqadası çağırışlara unitar formada, tibbi əlcək, tibbi maska, qoruyucu eynək, ya da qoruyucu kaska ilə, koronaviruslu xəstələrin çağırışına isə xüsusi kombinzon geyinmiş halda gedir. Təsəvvür edin, gün ərzində briqada 15-20 çağırışa çıxır. Bu qədər çağırışa kombinəzonda getmək bilirsiz nə deməkdir? Bu, yorucu, üzücü bir işdir, psixoloji gərginlikdir. Növbənin sonunda isə həkim briqadası “dezkamera”dan keçir. Bakı şəhər Dezinfeksiya Stansiyasında bütün geyimini dəyişir, əvvəlki geyimlər dezinfeksiya aparatına verilir, həkim özü də dezinfeksiya edici məhlullarla yuyunur və geyimini dəyişir. Həkimlər belə bir ağır şəraitdə çalışır. Baxmayaraq ki, növbəlik prinsipine riayət edilir, yenə də iş prosesi ağırdır. Belə vəziyyətdə çalışan həkimlərə “həkim geldi, bizi yoluxdurdu”, demək hansı etikaya sığır?! Həkim də insandır, o da yorula bilər. Görünür, İrəndakı tibb bacıları da yorulub. İran isti bir ölkədir, yoluxma sayı da yüksəkdir. 2 il yaxın koronavirus xəstələri ilə çalışmaq heç kəsə asan gəlməsin.

Ş.Məmmədov Səhiyyə Nazirliyinin həkimlərin işə qəbulu elanı məsləsəsinə də toxundu:

- Hesab edirəm ki, həkim, tibbi personal çatışmazlığı modul tipli xəstəxanalarda daha çox hiss edilir. “COVİD” xəstələrinin müalicəsində reanimatoloqlara, anestezio və infeksiyonistlərə böyük ehtiyac var. Yoluxma sayı artıqdan həkim, tibbi personal çatışır. Ona görə də SN belə bir elan verib.

Məlahət Rzayeva

ÜST Azərbaycanı məktəbləri açmağa çağırıdı

Ölkəmizdə tədrisin ənənəvi qaydada başlaması daha məqsədə uyğundur

açılması üçün çalışmalıdır. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı, Azərbaycan da daxil olmaqla, ölkələr COVID-19 riski və virusun fərqli variantlarının yayılmasını minimuma endirmək üçün tədbirlər görərən məktəbləri açıq saxlamağa teklidə tövsiye edir.

Məktəblərin yeniden açılmasında mühüm rol oynayan milli vaksinasiya strategiyasının həyata keçirilməsində yerli tərəfdəşlərimizi dəstəkləyirik” - deyə ÜST-nin Azərbaycandakı nümayəndəsi Dr. Hananə Harmancı bildirib.

“Pandemiya məktəblərin qapanmasının uşaqlar üçün böyük mənfi təsirlər göstərdiyini nümayiş etdirmək yanaşı, məktəblərin uşaqların təhsili, psixi sağlamlığı və sosial bacarıqları baxımından da əhəmiyyəti rol oynadığını sübuta yetirdi. Uşaqlar və gənclər təhsillərinə bir il də fasile verilməsi riski ilə üzülməməlidir. Sentyabrın 15-də məktəblərin təhlükəsiz şəkildə açılmasını təmin etmek və uşaqların məktəbin təqdim etdiyi imkanları əldən verməmələri üçün UNICEF Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi ilə six əməkdaşlıq edir”, - deyə UNI-

Kamran Əsədov: “Biz mütləq şəkildə bütün tələbələri ənənəvi qaydada tədrisdə iştirakı üçün vaksinasiyaya cəlb etməliyik”

CEF-in Azərbaycandakı Nümayəndəliyinin rəhbəri Aleks Haykens qeyd edib.

Qeyd olunub ki, hazırda UNICEF-in Azərbaycandakı Nümayəndəliyi Azərbaycanın seçilmiş on rayonunda təlimi bərpə etmək məqsədilə uşaqlara ünvanlı dəstək vermek üçün Təhsil Nazirliyi ilə əməkdaşlıq edir. Program yeni dərs ilində geri qalmamaları üçün uşaqlara əlavə tədris şəklinde dəstək, müəllimlər isə mentorluq dəstəyi nəzərdə tutur. Uşaqlar və müəllimlər psixi sağlamlıqla bağlı və psixo-sosial dəstək həm UNICEF, həm də ÜST üçün davamlı prioritətlərdən biri olacaq: “UNI-

CEF və ÜST-nin Azərbaycandakı Nümayəndəlikləri ölkədə bütün uşaqların məktəblərə təhlükəsiz qaydışı naminə valideynlər, müəllimlər və şagirdlər üçün bütün zəruri məlumatlar da daxil olmaqla birgə “Məktəbə qayıdış” kampaniyası üçün Təhsil Nazirliyinə, eləcə də yerli səhiyyə qurumlarına birgə dəstək verəcək”.

ÜST-nin qərarını yüksək dəyərləndirdiyini deyən təhsil eksperti Kamran Əsədov “Şərq”ə açıqlamasında vurğulayıb ki, ölkəmizdə tədrisin ənənəvi qayda başlaması daha məqsədə uyğundur. Ekspert qeyd edib ki, ali təhsil müəssis-

sələrində tədrisin təşkilini kifayət qədər ciddi problemlərə çevrilib: “Çünki orta ümumtəhsil məktəblərində pandemiya dövründə iki dəfə tədris enənəvi qaydada bərpa edilsə də, ancaq ali təhsil müəssisələrində bu, ciddi problem olaraq qalıb. Bizim ali təhsil müəssisələrimizdə təhsil alan tələbələrimiz 1 il 6 aydan çoxdur ki, məsaflədən dərslərdə iştirak edirlər. Tibbi ki, bu da onların zəruri bilik elədə etməsinə ciddi şəkildə mənfi təsir göstərir. Xüsusən tibb və mühəndislik ixtisaslarında tələbələrin ciddi şəkildə problem yaşadığının şahidiyik. Həmçinin internetle bağlı yaşıyan problemlər də ənənəvi təhsilə keçidi zəruri edir. Ancaq burada istisnalar var. Nəzərə alsaq ki, 18 yaşı tamam olmayan şəxslər də ali təhsil müəssisələrində təhsil alırlar, onların tədris prosesində iştirakı müəyyən qədər çətinlik yaradacaq. Hesab edirəm ki, yuxarı kursların günün ikinci, kiçik kursların isə birinci yarısında dərse gəlməsi təşkil edilə bilər. Diğer tərəfdən isə əsas ixtisas fənləri ənənəvi qaydada, ixtisas üzrə ikinci dərəcəli əlavə fənlər isə onlayn qaydada keçirilə bilər ki, bu da tədris prosesinin ənənəvi təşkilinə imkan verəcək. Hesab edirəm ki, xüsusən tibb və mühəndislik ki mi ixtisaslarında tədrisin onlayn qaydada həyata keçirilməsi effektiv deyil. Ona görə də biz mütləq şəkildə bütün tələbələri ənənəvi qaydada tədrisdə iştirakı üçün vaksinasiyaya cəlb etməliyik. Ümumilikdə, təhsil sisteminin elektronlaşması istiqamətində böyük addımlar atılıb. Kifayət qədər yeniliklər təhsilin təşkilindəki müdədət tələbə sayıl ile bağlı olacaq”.

Aynurə Pənahqızı

Axundzadə Əfqanıstanın ali lideri olacaq

“İran layihə olaraq Fransanın və SSRİ-nin proyekti idi, amma bu, Amerikanındır”

Əfqanıstanda hakimiyyəti ələ keçirən “Taliban” hərəkatı Molla Xibatullah Axundzadənin ölkənin ali lideri olacağını planlaşdırır. Məlumatə görə, “Taliban” hakimiyyəti qismən İran modeli üzərində təşkil etmək niyyətindədir.

Belə ki, ali lider dövlət başçısıdır, eyni zamanda ən yüksək siyasi və dini hakimiyyətdir. İcra hakimiyyətinə ali liderin müavinlərindən biri olacaq baş nazır rəhbərlik edəcək. Onu da qeyd edək ki, ali liderliyə nəməzəd olan Axundzadə heç vaxt açıq çıxış etməyib və harada olduğu bilinmir.

“Taliban”la İranın dini hakimiyyətləri arasında fərqliliyin olduğunu diqqət çəkən Sosial Tədqiqatlar Mərkəzinin mətbuat xidmətinin rəisi, beynəlxalq məs-

lələr üzrə ekspert Əziz Əlibəyli “Şərq”ə açıqlamasında bildirib ki, ümumiyyətlə, İran və “Taliban” hakimiyyətləri bir-birindən fərqlənir. Ekspert hesab edir ki, ən önəmli fərq İranda hakimiyyətə xalqın gücü ilə gelin-məsidir: “İran layihə olaraq Fransanın və SSRİ-nin proyekti idi, amma bu, Amerikanındır. Qeyd edim ki, Amerika bilərkən bölgələri “Taliban”a təhvil verdi və çıxdı. Təhvil verib çıxarkən isə onlara 85 milyard dollarlıq silah qoyub çıxıb, bu, Çin, İran və Rusiyaya başını ağrıdacaq”

1989-cu illə müqayisə edənlər yanılırlar. Burda heç də Birləşmiş Ştatların möglüb olub çıxmışından səhbat gədə bilməz. Onun bu qədər silah sursatı “Taliban”a verərək, döyüşmədən təslim olmasının yalnız bir anlamı var. ABŞ Çin, İran, Rusiya üçlüyünə qarşı ciddi şəkildə bir xaos yaratmayı planlayır. Və bu xaosu həmin o milyardlarla silahı qoymaqla da başa getirmiş olacaq. Hesab edirəm ki, bu proyekt məhz budur. Bu proyekt nəticəsində yaxın dönenlərdə taliblər bölgəyə doğru həm din, həm də terrorçu ixrac edəcəklər. Yeri gəlmışkən, ən başlıca-sı hər üç ölkənin ciddi şəkildə başını ağrıda-caqlar. Çünkü onların əllərində olan silahlar Orta Asyanın heç bir gücünün əlində yoxdur”.

Aynurə Pənahqızı

Ukraynanın yolu artıq Qərbədir

ABŞ-in məqsədi Kiyevi Rusyanın “cynağından” qoparmaq, Kreml çökdürməkdir

Ukrayna Prezidenti Vladimir Zelenski amerikalı həmkarı Co Baydenle bir neçə gün sonra keçiriləcək görüş barədə danışır.

O, bir çox məsələdə ABŞ dövlət başçısının fikirlərini eşitmək istədiyi bildirib. “Bizim sadəcə sual-cavabdan ibarət yox, ciddi görüşümüz var. Bir çox məsələ var ki, cavab yox, fikir almaq lazımdır. Bir çox məsələdə Baydenin fikirlərini eşitmək istəyirəm”, - prezident qeyd edib. Zelenskinin sözlərinə görə, müzakirə olunacaq məsələlərə həmçinin təhlükəsizlik, müharibə və iqtisadiyyat da daxildir.

Zelenskinin bəyanatını şərh edən politoloq Azər Rəşidoğlu “Şərq”ə söyləyib ki, bu, Rusiyaya qarşı demarşdır:

“Ukrayna Rusiyadan uzaqlaşıb, ABŞ-in “çətiri altına girmək istəyir”. Kiyevin NATO-ya doğru integrasiyası, Qərblə artan əməkdaşlığı Moskvanın oradakı təsir dairəsinin itmesi deməkdir. Rusiya Ukraynada möglüb olub, işğal etdiyi əraziləri, o cümlədən Krimi itirə, Putinin SSRİ-ni bərpa etmək ambisiyası ciddi zərbe alacaq. Nəzerinize çatdırırmı ki, Zelenskinin ABŞ-da xüsusi diqqətə qarşılanması onun şəxsi personası ilə bağlı deyil. Məqsəd Ukraynanı Rusyanın “cynağından” qoparmaq, Kreml çökdürməkdir. Liderlər arasında hansı məsələlərin müzakirə olunmasından asılı olmayaraq, görüş mühüm əhəmiyyət kəsb edir”.

A.Rəşidoğlu, həmçinin əlaqələrin perspektivində də söz açıb: “ABŞ-in Əfqanıstandan çıxması Çinə qarşı cəbhənin yaradılmasından xəbər verir. ABŞ hansısa mərhələdə Ukraynatı qurban vere bilər. Amma bütün hallarda Kiyevin gələcəyi Moskva ilə yox, Qərblə bağlıdır. Ukrayna artıq Qərbə integrasiya yolunu tutub”.

Kənan

Rusyanın məkrili planını Ukrayna gözəl anlayır

Samir Hümbətov: “Azərbaycan beynəlxalq təşkilatlar səviyyəsində istər Krim, istər Donetsk və Luqansk məsələsində hər zaman Ukraynanın ərazi bütövlüyünü dəstəkləyib”

mütəfiq respublikalar olduğu kimi SSRİ dağıldıqdan sonra da bu münasibətləri daim davam etdiriblər və bu gün də bu münasibətlər davam edir. 2020-ci ilin statistikasına baxıqdə Azərbaycan və Ukrayna arasında ticarət dövriyyəsinin hecmiin 771 milyon dollardan artıq olduğunu görgə bilerik. Bu isə hər iki dövlət arasında olduqca yüksək göstərici kimi qəbul edilə bilər. Azərbaycanla Ukrayna ikitərəfli əlaqələrdə, regional təşkilatlar səviyyəsində (GUAM, Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı və s.), beynəlxalq təşkilatlar səviyyəsində daima bir-birinin ərazi bütövlüyünü dəstəkləyib və indi də dəstəkləməkdədir. Hətta onu da qeyd etmək olar ki, ikinci

Qarabağ savaşında da Ukrayna Azərbaycana açıq siyasi dəstəyini nümayiş etdirdi”.

Politoloq “Krim Platforması”nda iştirak etməmək Azərbaycan-Ukrayna əlaqələrinə ciddi təsir edə bilərmi”

sualına da aydınlıq getirib: “Şübhəsiz ki, siyaset ağıl və məntiq oyunudur. Siyasetdə hissə qapılmaqla doğru nəticə eldə etmək çətin məsəlidir. Həmin oyun həm də Azərbaycan və Ukrayna məsələsində də öz təsiri göstərə bilər. Məlum məsələ-

dir ki, 10 noyabr 2020-ci ildə imzalanmış müqaviləyə əsasən Rusiya “sülhməramlıları” Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində müvəqqəti dislokasiya olunub. Bu “sülhməramlılar” demək olar ki, orada sülhün temin olunmasından daha çox bölgənin erməni əhalisinə qulluq edirlər.

Siyasi analitik hesab edir ki, Ukrayna ərazi bütövlüyü məsələsində Azərbaycanın tutduğu mövqeyi yaxşı başa düşür: “Belə xırda məsələlər Azərbaycan-Ukrayna əlaqələrinə hansısa formada ciddi təsir göstərə bilər. Azərbaycan beynəlxalq təşkilatlar səviyyəsində istər Krim, istər Donetsk və Luqansk məsələsində hər zaman Ukraynanın ərazi bütövlüyünü dəstəkləyib və fikrimcə, bundan sonra da bu tendensiya davam edəcək. Hər iki ölkə arasında mövcud olan bütün sahələrdə əlaqələrin daima qarşılıqlı şəkildə inkişaf etmək imkanları daima mövcuddur”.

Aynurə Pənahqızı

Son dövrlər mediada ən çox müzakirə olunan məsələlərdən biri Ukraynanın təşkil etdiyi “Krim Platforması”nda Azərbaycanın iştirak etməməsi və bu platformaya destək verməsidir.

Məsələ ilə bağlı “Şərq”ə açıqlama verən politoloq Samir Hümbətov bildirib ki, Azərbaycan və Ukrayna arasında six siyasi, iqtisadi və mədəni əlaqələr mövcuddur:

“Təbii ki, bu əlaqələrin kökü bir əsrə yaxındır. Yeni həm Azərbaycan, həm də Ukrayna 70 il-dən artıq SSRİ tərkibində

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Gənc nəslin milli mənlik şüurunun inkişaf etdirilməsi və vətənpərvərlik hissələrinin təriyəsi;

Vətən müharibəsində şəhid olmuş qəhrəmanların övladları üçün Azərbaycan Respublikası Müdafiə və Daxili İşlər nazirliklərinin dəstəyi və "Fire Land Production"ın təşkilatçılığı ilə reallaşdırılan "Mənim atam qəhrəmandır" layihəsi çərçivəsində növbəti tədbir keçirilib.

Müdafia Nazirliyindən verilən məlumatə görə, bu tədbirlərin məqsədi torpaqlarımız uğrunda canından keçən qəhrəmanlarımızı bir daha anmaq, onların övladlarına daim xalqımızın diqqət markəzində olduqlarını hiss etdirmək, şəhid balalarının səmərəli istirahətini təşkil etməkdir. Budəfəki tədbir əlamətdar bir gənə - qardaş Türkiyənin Zəfer bayramına təsədűf edib. Bu səbəbdən qərara alınıb ki, budəfəki tədbir məhz bu Zəfəra, bu əlamətdar gənə həsr olunsun. Böyük tarixi kökə malik Azərbaycan-Türkiyə əlaqələrinin əsasında möhkəm dostluq, qardaşlıq və etibarlı strateji tərefdəliq münasibətləri dayanır. Hər iki dövlətin qurucularının - ümummilli lider Heydər Əliyevin və Mustafa Kamal Atatürkün çox güclü siyasi iradəsi məxsus olduqları xalqı və dövləti yaşadıb, bu gün də yaşadır. Qardaş türk xalqının öndəri Mustafa Kamal Atatürkün "Azərbaycanın kədəri bizim kədərimiz, sevinci bizim sevincimizdir" və ulu öndərimiz Heydər Əliyevin "Azərbaycan-Türkiyə bir millət iki

dövlətdir" kəlamları Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərini xarakterizə edən mükəmməl konsepsiadır. Bu konsepsiya ötən il 44 günlük Vətən müharibəsində də özünü ən parlaq şəkildə göstərib. İki qardaş ölkənin birləşməsini, bərabərləyini bir daha eyani nümayiş etdirən budəfəki tədbir Müdafiə Nazirliyinin Təlim və Tədris Mərkəzindən

də türk hərbçilərinin de qəhrəmanlıqla döyüşərək canlarından keçdiyini, eləcə də Türkiyənin istiqələl savaşında azərbaycanlıların da vuruşaraq şəhidlik zirvəsinə ucalduğunu vurgulayaraq deyib ki, Azərbaycan-Türkiyə dostluğu, qardaşlığı, birləyi sarılmışdır, əbədidir. Bu cür tədbirlərin əhəmiyyətini xüsusi qeyd edən bölmə rəisi bildirib ki, Vətən uğrunda canından keçən oğullarımızın övladları hər birimiz üçün bir əmanətdir, onların işiqli gələcəyi naminə əlimizdən gələn hər şeyi

"Mənim atam qəhrəmandır"

Şəhid ailəsinə, şəhid uşaqlarına, özəlliklə yetişməkdə olan nəslə diqqət və qayğının göstərilməsi günümüzün tələbidir

başlayıb. Ekskursiya avtobuslarında şəhəri gəzən şəhidlərin övladları "Zəfer marşı"nı ifa edərək tədbir qatılıblar. Onlar üzərində atalarının fotosuları həkk edilən geyimlərdə, digər uşaqlar üzərində subay şəhidlərimizin rəsmləri, şəhid anaları isə övladlarının şəkli olan və "Mənim qəhrəmanım" yazılımış geyimlərdə tədbirdə iştirak ediblər. Şəher gəzintisindən sonra "Zaqulba Mangal Steak"ə gələn iştirakçılar burada səmərəli vaxt keçiriblər. Qeyd edək ki, "Zaqulba Mangal Steak"ın rəhbərliyi 44 günlük Vətən müharibəsi ərzində əsgərlərimizə daim dəstək olub. Tədbirin rəsmi hissəsində aparıcı Nərgiz Cəlilova qəhrəman övladlarını, şəhid analarını, xanımlarını və digər qonaqları salamladıqdan sonra şəhidlərimizin xatirəsi bir dəqiqəlik sükütlə yad edilib. Sonra Müdafiə Nazirliyinin zabiti, polkovnik-leytenant Namiq Cavadov çıxış edərək 1918-ci ildə Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və Bakının azad olunması uğrunda döyüşlə-

etməliyik. Daxili İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidmetinin reis müavini polis polkovnik-leytenantı Hafiz Təmirov da vurğulayıb ki, heç şübhəsiz, Azərbaycan və Türkiye birgə addımlayaraq yeni zəfərlər qazanacaq, böyük tarixi nailiyyətlər imza atacaqlar. Şəhid və qazılərimizin qəhrəmanlıqları isə

ni bölüşübələr.

Layihənin əhəmiyyəti barədə danışan Mətbuat Şurasının idarə Heyətinin üzvü Azər Həsət "Şərq"ə açıqlamasında vurğulayıb ki, şəhid ailəsinin üzvlərinə, özəlliklə yetişməkdə olan nəslə, şəhid uşaqlarına diqqət və qayğının göstərilməsi günü-

"Nəinki Müdafiə Nazirliyi, ayrı-ayrı şirkətlər, ümumiyyətlə, hər bir azərbaycanlı ilk növbədə məhz o şəhidlərimizin bizə əmanət edib getdikləri övladlarına bu diqqəti, qayğını göstərməlidir"

xalqımız tərəfindən heç vaxt unudulmayacaq, bu cür oğullarımız var olduqca bu Vətən daim yaşayacaqdır. Tədbirin xüsusi qonaqları olan dəyərli sənətçilərimiz Alim Qasımov və qızı Fərqane Qasımovə, Zülfiyyə Xanbabayeva, aparıcıları Leyla Quliyeva, Lala Azərtəş şəhidlərimizin övladları ile birləşdə olub, qəhrəmanlarını anaları, ailə üzvləri ilə hissə-

müzün ən vacib tələblərindən biridir. Çünkü onların valideynləri, ataları uzun illərdən sonra Azərbaycan xalqının namusunu təmizlənməsinə həyata keçirmiş adamlardır: "Onlar torpaqlarımızı işğaldan azad etməklə, sadəcə olaraq bir azadlıq hərəkatını tamamlamayıblar. Onlar Azərbaycan xalqının həqiqətən də aşağılanan namusunu təmizlə-

yiblər. Ermənilər bizim üzərimizdə nə oyunlar oynadılar. Qız-gelinlərimizi girov götürdürlər, tarixi abidələrimizi dağıtdılar, torpağımızı yağır etdilər. Bütün bunların qarşısını almaq, Azərbaycan xalqının namusunu təmizləmək məhz o adamların payına düşdü. Onlar öz canlarını fəda edərək torpaqlarımızı geri aldılar və düşmənə göz dağı verdilər. Üstəlik də onlar Azərbaycan xalqının yaziq, qorxaq, bacarıqsız olmadığını göstərdilər. Əlbette ki, elə valideynlərin, ataların, anaların övladlarına bu cür diqqətin göstərilməsi vacibdir, gərəklidir və mütləqdir. Nəinki Müdafiə Nazirliyi, ayrı-ayrı şirkətlər, ümumiyyətlə, hər bir azərbaycanlı ilk növbədə məhz o şəhidlərimizin bizə əmanət edib getdikləri övladlarına bu diqqəti, qayğını göstərməlidir. Əlbəttə ki, mən şəxsen bu təşəbbüsleri alıqlayıram. Bu cür diqqət göstərənlərin daha çox olmasını arzu edirəm".

Aynurə Pənahqızı

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə çap olunub

Son 30 ildə postsovet məkanında, xüsusən də Rusiyaya əmək miqrantlarının böyük hissəsinin geldiyi Mərkəzi Asiya regionunda rus dilinin mövqeyi zəifləyir. Bu bərədə Rusyanın Xarici işlər naziri Sergey Lavrov milli medəni birləşmənin nümayəndələri ilə görüşü zamanı bildirib. Lavrov qeyd edib ki, son dövrlərde suverenlik qazanan və öz mədəniyyətini qorumaq istəyən ölkələr üçün tamamilə təbii olan milli dilin təbliğine önem verilib, eyni zamanda, bir sıra hallarda isə rus dili birdən-birə mövqeyini itirib:

"Təəssüf ki, son 30 ildə rus dili öz mövqeyini çox tez itirməyə başlayıb".

Lavrovun etirafını "Şərq"ə dəyərləndirən AMEA-nın əməkdaşı, türkoloq-alim Faiq Ələkbərli deyib ki, prosesin bu həddən çəkinmiş təsadüfi deyil. Alimin sözlərinə görə, 30 il müddət heç də az zaman sayılır: "Sovetlər birliyinin dağılmasıdan sonra öz dilinə, mədəniyyətinə önem verən ölkələr ilk növbədə milli maraqları

Hegemon rus dili artıq tarixdə qalıb

Xalqlar uzun mübarizədən sonra öz soy-kökünə dönüb

"Rusiya Orta Asiyada, Baltikyanı ölkələrdə, Qafqazda nə qədər canfəşanlıq göstərsə də, milliləşmə prosesinin önünü kəsə bilmir"

plana qoydular. Düzdür, bu prosesin başlanması asan olmadı. Qazaxistan, Qırğızistan, Özbə-

kistan, Ukrayna, Azərbaycan və digər postsovet ölkələrində milli dilin bərpası xeyli müddət da-

vam etdi. Bu, təxmini əsrlər yaxın bölgədə güclü təbliğati getmiş rus dilinə qarşı mübarizə idi. Məsələ ondadır ki, keçmiş sovet ölkələrində, ele Azərbaycanın özündə 30 il ərzində rus dili müəyyən formalarla təbliğ olunub. Bu gün də postsovet ölkələrində rus dilinin mövqeyini qoruyub saxlamağa çalışanlar var. Bunun üçün müxtəlif təbliğat formalarından istifadə edirlər. Ancaq milli özündərkin güclənməsi, milli kimliyin tanınması ister-istəməz əcnəbi dillərin, əsas da rus dilinin sıxışdırılmasına səbəb olur".

F.Ələkbərinin sözlərinə görə, Rusyanın məqsədi rus dilini yaymaqla imperiya maraqlarını qoruyub saxlamaqdır: "Bütün bunların müqabilində milli dil ön plana çıxmışdır ve bu, qəçiləz prosesdir. Rusiya Orta Asiyada, Baltikyanı ölkələrdə, Qafqazda nə qədər canfəşanlıq göstərsə də, milliləşmə prosesinin önünü kəsə bilmir. Xalqların öz soy-kökünə dönmesi, milli kimliyin təsdiq olunduğu təbliğatını effektsiz edir. Həm də imperianın yenidən dirçəldilməsi ümidi lərini öldürür. Bu mənada lavrovların əndişişi anlaşılandır. Narahatlı odur ki, keçmiş sovet ölkələrində gedən milliləşmə prosesi tədricən Rusyanın daxilinə sırayət edə bilər. Moskva ehtiyat edir ki, Tataristanda, Başqırdıstanda, Yakutiya, Xakasiya və digər yerlərdə milli dil ön plana çıxar. Kreml təvsişə salan əsas məqam daxildəki çoxsaylı xalqların, əsasən də türkərin milli kimliyinə sahib çıxma ehtimalıdır".

İsmayıllı Qocayev

Əsas səbəb pandemiyadır

Azərbaycanda rus rubluna tələbatın artması sahibkarlıqla bağlıdır

“Nəzərə alaq ki, hazırda əsas ticarət dövriyyəmiz, xüsusən iş adamlarımızın ən çox iqtisadi əlaqədə olduğu ölkə qonşu Rusiyadır”

Azərbaycanda xarici valyutalarla tələbin azaldığı, bunun müqabilində Rusiya rubluna marağın arttığı deyilir. Mərkəzi Bankın məlumatına əsasən, iyul ayında ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə yalnız rublun banklar tərəfindən satışı və ya əhali tərəfindən alıştı.

Diger üç valyutanın (dollar, avro, funt-sterlin) banklar və əhali tərəfindən alıştı isə azalıb. Ekspertlər görə, xarici valyutalarla tələbin azalması bir neçə səbəblə izah olunur. Onların fikrincə, manatın nisbetən stabil qalma-

sı, pandemiya səbəbindən xarici səfərlərin azalması, idxlənin həcmində kiçilmələr olması xarici valyutaya tələbi azaldan əsas amillerdir. Rubla tələbin artması isə mövsümi olaraq Azərbaycanın kənd təsərrüfatı məhsullarının Rusiyaya ixracı ilə əlaqələndirilir.

İqtisadçı-ekspert Pərviz Heydərov "Şərq"ə açıqlamasında deyib ki, son dövrlərdə neftin dünya bazarındaki qiyməti xeyli yüksəlib. Ekspert görə, ölkədən çıxan valyuta ilə, ölkəyə daxil olan valyuta arasın-

dakı nisbet manatın mövqeyinin möhkəmlənməsinə də təsir göstərib. Lakin xarici valyutalarla tələbin azalması birbaşa manatın möhkəmləməsi, yaxud neftin dünya bazarda bahalaşması ilə bağlı deyil: "Bunun əsas səbəbi pandemiyadır. Koronavirus səbəbindən xarici ölkələrə səfərlər azalıb, gedış-geliş yox seviyyəsindədir. Möhdudiyyətlər tam aradan qaldırılmayıb. Neticədə manatın nisbetən sabit qalması əhalini xarici valyuta alışına sövg etməyib. Yəni belə vaxtda buna ehtiyac duymayıblar. Rus rubluna tələbatın artması isə sahibkarlıqla bağlıdır.

Nəzərə alaq ki, hazırda əsas ticarət dövriyyəmiz, xüsusen iş adamlarımızın en çox iqtisadi əlaqədə olduğu ölkə qonşu Rusiyadır. Ona görə də rus rubluna tələbat digər xarici valyutalarlardan çoxdur. Əslində rubla tələbat əvvəlki dövrlərdə də çox olub, bir-dən-birə artmayıb. Amma dollar və avroya olan tələbin kəskin şəkildə azalması fonunda rubla tələbin artması görüntüsü yaranıb".

İqtisadçı vurğulayıb ki, bundan sonra dollar və avroya tələbin yüksəməsi iqtisadiyyatın yenidən bərpa olunması tendensiyası ilə bağlıdır: "Hələ pandemiya davam edir. Müəyyən iqtisadi sahələrin tekrar bağlanma ehtimalı var. Təhlükə birdəfəlik sovuşmayana kimi dollar və avroya tələbat yüksəlməyəcək".

İsmayıllı Qocayev

"Xəstəliklərimə, çətinliklərimə dözmədi"

Şahbaz Quliyev: "Birinci xanımım mən əsirlikdən qayıtdıqdan sonra getdi"

2020-ci ilin dekabrında erməni girovluğundan azad edilən Şahbaz Quliyevin ikinci dəfə ailə qurması ilə bağlı xəbərlər yayılıb. Onun şad günündən fotolar sosial şəbəkələrdə paylaşılib.

Ş.Quliyevin özü "Şərq"ə hələ toy məclisi təşkil etmədiyi, bunun üçün anasının ilinin çıxmاسını gözlediğini söyləyib: "Birinci xanımım mən əsirlikdən qayıtdıqdan sonra getdi. O, sağ qayıdacağıma inanmirdi. Burada ona yaxşı hörmət etdi. Lakin mənim xəstəliklərimə, çətinliklərə dözmədi. Ərizə yazdı, boşandıq. Qızım yanındadır, burada oxuyacaq. Səhhətimlə bağlı problemlərim var, yardımçı olmağa bir insan lazımdır. Şahbaz Quliyev kefindən yox, zülmündə evlənir. İndi nişanlanmışıq, anamın ili çıxan dan sonra toy edəcəm. Bu informasiyanın yayılmasını istəməzdim, çünki ailəmi tənqid edirlər".

Xatırladaq ki, 2014-cü ilin iyul ayında əslen Kəlbəcərdən olan Dilqəm Əsgərov və Şahbaz Quliyev ata-baba yurdlarını ziyarət etmək istəyərən Ermənistən əsgərləri tərəfindən girov götürüüblər. 2020-ci il 10 noyabr tarixli üçtərəflı bəyanatdan sonra beynəlxalq təşkilatların və Rusiya Sülhməramlı Qüvvələri komandanlığının iştirakı ilə aparılmış danışqlar nəticəsində erməni tərəfi ilə əsir və girovların "hamının hamiya" prinsipi əsasında dəyişdirilməsi barədə razılıq əldə olunub.

Samirə

Azərbaycan Respublikasının arazisində COVID-19 ilə bağlı son vəziyyət		
Ümumi	Bu gün	01.09.2021
Ümumi yoxsuluların sayı	428736	
Ümumi sahələrinin sayı	370002	
Aktiv xəsta sayı	53057	
Ümumi test sayı	4481039	
Ümumi ölüm sayı	5677	
Bütün sosial medyada paylaşılabilir		

41 nəfər ölüb

Azərbaycanda daha 3 845 nəfər COVID-19-a yoluxub

Azərbaycan Respublikasında koronavirus (COVID-19) infeksiyasına 3 845 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb, 3 876 nəfər müalicə olunaraq sağalıb.

Nazirlər Kabinetin yanında Operativ Qərargahdan "Şərq"ə verilən məlumatə görə, COVID-19 üçün götürülən analiz nümunələri müsbət çıxmış 41 nəfər vəfat edib.

İndiyədək ölkədə ümumiyyətkdə 428 736 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib, onlardan 370 002 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 5 677 nəfər vəfat edib, aktiv xəstə sayı 53 057 nəfərdir.

Son sutkə ərzində yeni yoluxma hallarının müəyyənləşdirilməsi ilə əlaqədar 19 102, ötən müddət ərzində isə ümumiyyətkdə 4 481 039 test aparılıb.

Sahibkarların Rusiyaya mehsul ixracı asanlaşacaq. Bu məqsədlə Azərbaycanla Rusiya arasında idxlə-ixrac əməliyyatlarının operativləşdirilməsi, verilmiş müvafiq sertifikatların təhlükəsizliyinin və tamlığının qorunması, elektron məlumat mübədiləsinin həyata keçirilməsi məqsədilə iki ölkənin informasiya sistemləri arasında integrasiya işləri həyata keçirilir. Bəs, Rusiya mehsul ixracının asanlaşması Azərbaycan iqtisadiyyatında necə təsir göstərecək?

Məsələyə münasibet bildirən iqtisadçı-ekspert Nazim Bəydmirli "Şərq"ə açıqlamasında bildirib ki, əsas ticaret partnövümüz olan ölkələrlə ikitərəfli münasibətlərin normallaşması, o cümlədən idxlə-ixrac əməliyyatlarının sadələşdirilməsi, əlavə vergi rüsumlarının götürülməsi iqtisadi feallığı artırır. Ekspert qeyd edib ki, bu həm de məhsulların manəsiz gedış-gelişini asanlaşdırır: "Ancaq qeyd edim ki, Rusiya elə ölkələrdəndir ki, o, ticarət münasibətlərini sona qeder beynəlxalq hüquqa uyğun aparmır. Müxtəlif dövrlərdə müxtəlif ölkələrə qarşı siyasi problemlər olduqda hər hansı bir siyasi maraqlar çerçivəsində o, ticarətdən bir silah kimi istifadə edir. Heç də yadımızdan çıxmayıb ki, Türkiye ilə pomidor müharibəsi, eyni zamanda Azərbaycandan kənd təsərrüfatı məhsulları, o cümlədən pomidor və almaya tətbiq edilən möhdudiyyətlər və s. de bunlar

Ona görə Rusiya ilə integrasiyanı genişləndirməkdənə, daha çox Avropa ölkələri ilə sazişlər imzalanmalıdır

arasında idi. Eyni zamanda qeyd edim ki, son zamanlar Rusiya özü yaratdığı gömrük ittifaqını daha da genişləndirir. Əslində bu gömrük ittifaqı Rusiya üçün iqtisadi mahiyyətdən daha çox siyasi mahiyyət daşıyır. Bu ölkələrə məhsul idxlənin və ixracını asanlaşdırmaqla, guya öz aləmində digər ölkələrə möhdudiyyətlər tətbiq etməklə təşviq edir. Misal çəkim, bu gün taxil məhsullarını Rusiya ən çox istehsal və ixrac edən ölkədir. Buğda, arpa, qarğıdalı məhsullarına aksiz vergisi tətbiq edir. Gömrük ittifaqına daxil olmayan ölkələrə isə əlavə aksiz rüsumu tətbiq etməklə, bunu möhdudlaşdırır. Misal üçün, Ermənistana, Qazaxistana, Belarusa və yaxud Qırğızistana gömrük rüsumuz gəndərilən mallar Azərbaycana və digər ölkələrə gömrük rüsumu tətbiq edilir. Beləliklə bu, ölkələrdə sünə bahalaşma yaradır. Əvvəlcədən də bilirik ki, Azərbaycan taxil tədarükünün əks hissəsini Rusiyadan tədarük edir".

N.Bəydmirli hesab edir ki, Rusiya ilə bərabər həm də Avropa İttifaqı ölkələri ilə azad ticarət haqqında anlaşma sazişi imzalanmalıdır:

Ancaq yenə de təkrar edirəm ki, istenilən ölkənin, o cümlədən Rusiya ilə ikitərəfli, yəni iki ölkənin maraqlarına cavab verən əlaqələrin möhkəmləndirilməsinin tərəfdarıyam. Zənnimcə, Azərbaycan hökuməti də bu məsələlərə önem verməlidir. Bütün bu anlaşmalarla baxmaq lazımdır ki, o bizi və Rusiyaya nə verir. Əgər bizim ölkəmizin maraqlarına uyğundursa, təbii ki, belə sazişləri alqışlamaq lazımdır. Ancaq hesab edirəm ki, Rusiya ilə istenilən bir yöndə çoxtərəfli anlaşmaya getmək lazımdır. Hətta onların bu birlikləri iqtisadi, sosial mahiyyət daşısa belə həmin birliklər Kreml vasitəsilə yaradılıb və bir təzyiq mexanizmidir".

Aynurə Pənahqızı

Bize azad iqtisadi bazar lazımdır

Ariq 1 il yanındır ki, ölkəmiz pandemiya ilə mübarizə aparır. Koronavirusun mənfi təsirleri bir çox sahədə olduğu kimi mənzil bazarından da yan keçmədi. Mənzil bazarında durğunluq müşahidə olundu. Bundan başqa, pandemiya dövrü kirayə mənzillərə təsirsiz ötüşməyib.

Bazar üçün avqustun sonu - sentyabrın əvveline düşən "qaynar" mövsüm bu il praktik olaraq hiss olunmur. Ümumiyyətlə, tələbələrin bölgələre getməsi səbəbindən kirayə evlərə də tələbat azalıb.

Mənzil bazarındaki vəziyyəti şərh edən Əmlak məsələləri üzrə ekspert Elnur Fərzəliyev vurğulayıb ki, xarakterindən asılı olaraq bütün Azərbaycan xalqı əmlaka bağlıdır. Onun sözlərinə görə, Bakı şəhərinə baxsaq, görərik ki, hər tərəfdə yeni tikili kompleks binalar ve hər binada da minimum 2-3 min mənzil var: "Bu o demekdir ki, insanların mənzilə marağı da haçdır. Türkiye, Avropa və digər ölkələrdə böyük eksəriyyət insan kirayədə qalmazı üstün tutur. İnsanlar pandemiya dövründə bəzi əngellər üzündən ev ala bilmədilər. Bankların zəif işləmə-

Mənzil bazarında vəziyyət dəyişib

si, ölkə sərhədlərinin bağlı olmasına, virus təhlükəsinə görə ev satanları alıcıları öz evlərinə buraxmaması kimi halların şahidi olduq. Hazırda isə bütün dünyada vəziyyət dəyişib, artıq insanlar koronavirusla bağlı qadağalara öyrəşib.

Ancaq əmlak bazarı Azərbaycanda mövcuddur. Düzdür, indiki vəziyyət əvvəlki kimi deyil, lakin ötən illərə nisbətən yaxşılaşma var. Sadəcə, satışların böyük ek-

səriyyəti kredit üzərindən aparılır.

Satış zəif olan sahələr isə istismar müddəti bitmiş köhnə binalardır. Belə mənzillər ipoteka və digər kreditlərə düşə bilmir, onların satışı əvvəlki kimi deyil. Əvvəllər xaricdə, əsasən də Rusiyada yaşayanlar gelib Bakıdan mənzil alırdılar, son 1 il yarımada bu say azalıb. Türkiyədə çoxlu sayıda azərbaycanlı vətəndaş

"Satışların böyük eksəriyyəti kredit üzərindən aparılır"

ev alıb".

E.Fərzəliyev bildirib ki, həzirdə mənzil bazarında vəziyyət ötən il nisbətən daha yaxşıdır: "Çünki ötən il mənzil bazarı tamamilə çökmüşdü. Həzirdə mənzil alıştı və satışı qaydasına düşmək üzrədir. Qiymətlərdə isə enmə olmayıcaq. Satış bir az sürətlənə, qiymətlərdə artım müşahidə ediləcək. Çünkü son 1 il yarımada tikinti məhsullarının qiymətində artım var. Bu da birbaşa istəyeni tikili, istərsə də həyət evlərinin qiymətinə təsir edir.

Bəzi tikinti materiallarında 30 faiz, bəzilərində isə daha çox artımlar müşahidə olunur. Bu da

onu göstərir ki, müəyyən zaman dan sonra xüsusən yeni tikili binalardakı qiymət bugünkü kimi olmayacağı. Səbəb həm tikinti materiallarının qiymətindəki bahalaşma, həm də torpaq sahəsi yox kimidir, yəni məhdud saydadır".

Ekspert kirayə mənzil bazarındaki duruma da toxunub:

"Kirayə mənzil bazarı keçən il sərt karantin olan zaman çökmüdü. Ali təhsil müəssisələri bağlandı, tələbələr rayonlara getdi, xarici vətəndaşlar da öz ölkələrinə qayıtdılar deyə kirayə mənzil bazarında boşluq yarandı.

Bu gün ucuz kirayə mənzillərin sayı məhdud saydadır, hətta yox dərəcəsindədir. Amma yeni tikili binalardakı bahalı evlərin böyük eksəriyyəti ötənilki sərt karantindən bu yana demək olar ki, boş vəziyyətdədir. Çünkü bahalı evləri kirayə tutan şirkət rehbərləri, xarici vətəndaşlar artıq Bakıda deyillər.

Ali təhsil müəssisələri açılsa, yoluxma sayı azalsa, xarici tələbələr və iş adamları ölkəmizə gəldikdə bahalı mənzillərin də ki-rayesinə dair vəziyyət düzəlcək".

Yeganə Bayramova

Avtomobilərin bahalaşmasının iqtisadi əsasları yoxdur

Ilqar Hüseynli: "Ola bilsin ki, avro məkanındaki durumdan irəli gələrək payızda 5-10 faiz cıvarında bahalaşma müşahidə olunsun"

Ötən ilin sonlarından başlayaraq dünya bazarında avtomobilərin qiymətində müəyyən artım müşahidə edilməye başlayıb. Bu ilin əvvəlinde isə ekspertlər açıqlamışdı ki, 2021-ci ilin sonunda qədər avtonəqliyyat vasitələrinin qiyməti modelindən asılı olaraq 5-10 faiz cıvarında artacaq. Bahalaşmaya səbəb kimi isə yüksək konteynerlərinə olan tələbatın artması, pandemiya ilə əlaqədar tətbiq edilən sosial məsafə tədbirləri nəticəsində müəyyən avadanlıqların istehsalının azalması və başqa səbəblər göstərilirdi.

Bahalaşma ilə bağlı "Şərq"ə dənisan neqliyyat üzrə ekspert İlqar Hüseynli avtomobilərin qiymət artımının iqtisadi səbəblərdən olduğunu düşünür: "Ümumiyyətlə, bahalaşmanın proqnozlaşdırılması özünü o zaman doğruldur ki, istehsalçı ölkə və yaxud zavod əvvəlcən bəyan edib istehsal etdiyi məhsulun qiymətini qaldıracağıni deyir. Ancaq gömrük orqanları tərəfindən

qorunub saxlanılır. Ola bilsin ki, avro məkanındaki durumdan irəli gələrək payızda 5-10 faiz cıvarında bahalaşma müşahidə olunsun.

Kimse bu durumdan çıxış edərək avtomobilərin və ya digər məhsulların bahalaşmasına dair proqnoz verə bilər.

Cünki aldığımız avtomobilərin böyük eksəriyyəti Avropa məkanında, xüsusilə Almaniya və Fransadan gətirilir. Bir sözlə, avtomobilərin bahalaşmasını avronun devalvasiyası ilə əlaqələndirmək olar. Amma qəti şəkildə mütləq 5 faiz bahalaşma olduğunu demək heç bir iqtisadi əsaslandırılmış proqnoz deyil. Görünür, bu, avtomobilərin daşınması zamanı qiymət siyasetini nəzarətdə saxlayan iqtisadiyyat Nazirliyi və gömrük orqanlarının geldiyi şəxsi qənaətidir.

Yəni demək istəyirəm ki, istədiyimiz kimi və süni şəkildə avtomobilərin gömrük rüsumu və qiymətlərinə hansısa əlavələr edəcəyik".

Yeganə

hansısa istehsal vasitəsi, o cümlədən avtomobilərin bahalaşmasına dair qabaqcadan anons verməsi artıq onların şəxsi prinsipləri əsasında ola bilər.

Yəni hansısa iqtisadi əsas olmadan bahalaşma proqnozunu vermekləri mümkündür. Lakin bir məqam var: Məsələn, ölkəmizdə devalvasiyanın qarşısını alınıb, ancaq avro məkanında olan devalvasiyalar davam edir. Sadəcə, bizim dollar məkanında 1.70 olan kurs süni şəkildə Mərkəzi Bank tərəfindən

Ermənilər öz vandallıqlarını təsdiqləməkdə davam edirlər. "Şərq" oxu.az-a istinadən xəber verir ki, onlar bu dəfə Basarkeçər rayonunun Qarasu və Zərkənd kəndlərində yanğınlara törədiblər. Bununla bağlı görüntülər sosial şəbəkələrdə yayılıb.

Ermənilərin növbəti ekoloji terroru barədə "Şərq"ə dənisan ehtiyatda olan polkovnik-leytenant, hərbi ekspert Üzeyir Cəfərov qeyd edib ki, ermənilərin

Ermənilər indi də ekoloji terrora əl atır

Üzeyir Cəfərov: "Beynəlxalq qurumlarda olan bəzi şəxslər sadəcə fiqurdurlar, onlar nəyi həll ediblər ki?"

bu vandallıqlarında təəccübəli heç nə yoxdur: "Bu gün Ermənistən etdikləri normal məntiqə sığmir. Onlar beynəlxalq hüquq və normaları heç vaxt tanımayıblər. Buna baxmayaqaraq, dönyanın aparıcı dövlətləri - Amerika, Fransa, Rusiya həmisi Ermənistana xüsusi reğbət göstərib, maliyyə yardımçıları ayırb.

Ölkə başçısı da həmisi qeyd edib ki, ermənilər 30 il ərzində işğaldə olan ərazilərimizdə daşı-daş üstündə qoymayıblar.

Növbəti dəfə isə Basarkeçərdə yanğınlara törədərək ekoloji terrorlarını davam etdirirlər. Beynəlxalq qurumlarda olan bəzi şəxslər sadəcə fiqurdurlar, onlar nəyi həll ediblər ki?

Yalandan baş verənlərlə bağlı narahat olduqlarını deməklə günlərini keçirirlər. Bu yaxınlarda BMT-nin yeni Baş katibini təyin etdilər. O, en məsuliyyətsiz bir şəxsdir. Əfqanıstanın altı üstüne çevrilib, amma yeni BMT baş katibi güya narahat olduğunu bildirir. Heç nəyə görə məsuliyyət daşımlılar".

Ü.Cəfərovun sözlərinə görə, Ermənistən görür ki, dönyada beynəlxalq hüquq işləmir, kimsə qanunları vecinə almir, Azərbaycan özü deyib, özü eşidir. Ona görə də belə vəhşiliklərdən əl çəkmirlər: "Dünen Ermənistən yeni XİN başçısı rusiyalı həmkarı ilə görüşdü. Dərhal bu görüşün əks-sədasi sərhədlərimizdə və yaxud qoşunların temas xəttində özünü bürüze verdi.

Ona görə də yanğınlara və digər ekoloji terrorların hamısı erməni lobbilərinin onlara verdiyi təlimat əsasında həyata keçirilir.

Bütün bunlara təəccübəlmək yerinə, başımızı aşağı salıb işimizi ciddi görməliyik. Kiməsə arxalanmalı deyilik, tək güvəndiyimiz Azərbaycan dövləti, xalqı və hökumətidir.

Kimsə gelib erməniləri ağıllandıran deyil. 44 günlük Vətən savaşı da onu sübut etdi ki, yeganə güc Azərbaycan xalqının qətiyyəti və ortaya qoyduğu əzmkarlıqdır".

Yeganə Bayramova

Məşhur aktrisa Tamilla Ağamirova vəfat edib

Azərbaycanın Əməkdar artisti, RSFSR-in Xalq artisti Tamilla Ağamirova 93 yaşında vəfat edib.

APA-nın TASS-a istinadən verdiyi xəbərə görə, bu barədə "Romen" teatrından bildirilib.

Tamilla Ağamirova 1928-ci il mayın 21-də Bakıda anadan olub. Bakı Teatr Məktəbi və MXAT məktəb-studiyasını bitirib. 1952-ci ildən "Romen" Moskva Musiqili-Dram Teatrının qabaqcıl aktrisası olub. Dünyada yeganə olan qaraçı teatrının səhnəsində bir çox parlaq obrazlar canlandırıb.

1957-ci ildə Qriqor Kozintsovun "Don Kixot" filminde rol aldıdan sonra tanınmağa başlayır və bir sıra

filmlərdə baş rola dəvət edilir. Bunların sırasına "Onun böyük üryəyi" (1958, rejissor Əjdər İbrahimov) filminde Səmayə, "Əsl dost" (1959, Tofiq Tağızadə) filminde Bilqeyis,

"Koroğlu" (1960, Hüseyin Seyidzadə) filminde Alagöz, "Matteo Falkone" (1960, Tofiq Tağızadə) filminde Cüzeppa, "Zəncirlənmiş adam" (1964, Kamil Rüstəməbəyov) filminde Fatma, "Yenilməz batalyon" (1965, Hüseyin Seyidzadə) filminde musiqi müəllimi obrazlarını aid etmek olar.

Tamilla Ağamirovanın həyat yoldaşı Nikolay Sliçenko olub. O, SSRİ xalq artisti,

"Romen" teatrının bədii rəhbəri, qaraçı mahni və romansların dünyaca məşhur ifaçısı olub və iki ay əvvəl vəfat edib.

Qarmon ifaçısı koronavirusa yoluxdu

Gülbahar Şükürlü səhhəti ilə bağlı vaksin vurdura bilməyib

Gülbahar Şükürlü koronavirusa yoluxub. Bu haqda axşam.az-a açıqlamasında qarmon ifaçısı özü deyib. O bildirib ki, bir neçə gündür hərarəti var, özünü pis hiss edir:

"Üç-dörd gündür narahatam. Dünəndən hərarətim qalxb. Cox da ağır keçirtmirəm. Müalicələrimə başlamışam. Hələ ki, evdə müalicəm davam edir".

Musiqiçi bildirib ki, səhhəti ilə bağlı vaksin vurdura bilməyib:

"Bilirsiniz ki, başımdan əməliyyat olunmuşam. Onla bağlı müalicə alırdım. Ona görə də vaksin hələ vurdurmağa icazə verilmirdi".

Könül Kərimova ölümündən dönüb

"Özünüzə yaxşı baxın, hər dəqiqənin, hər saniyənin qədrini bilin"

Koronaya yoluxan Əməkdar artist Könül Kərimovanın xəbər var.

"Şərq"in melumatına görə, o, instaqrəmdə növbəti dəfə fotosunu paylaşıb və bunları yazıb:

"Hər qaranlıq gecənin bir işqli sabahı var. Bu günü müzə şükürələr olsun. Bütün sabahlarımız xeyrə açılın. Sizi sevərəm, özünüzü qoruyun. Özünüzə yaxşı baxın, hər dəqiqənin, hər saniyənin qədrini bilin. Allah hər birini qorusun".

Sənətçi müğənni-bəstəkar Hacı Nazimin "Keçmiş olsun. Arada sizə zəng etdim. Bütün nömrələr bağlı id. Heç vaxt xəstələnməyin" şərhini də cavabsız qoymayıb:

"Buralarda deyildim. Cox uzaqlarda idim. Allah heç birinizin yolunu o tikanlı tərəflərə salmasın. Nə isə... Mən də yarı yola qədər getdim. Dedilər, burada sənə yer yoxdur. Tıxac var idi".

Müğənnilərin görüntüləri bəyənilmədi

Nadir və Ayanı yenə tənqid atəşinə tutdular

Müğənnilər Nadir Qafarzadə və Ayan Babakısiyevə növbəti dəfə tənqid atəşinə tutulublar. Buna səbəb onların paylaşıdığı səmimi görüntüləri olub.

"Şərq" xəbər verir ki, Ayan sözügedən paylaşımı "Dünyanın sonudur. Yazın" şərhini əlavə edib. Sosial şəbəkə istifadəçiləri onların yaxınlığını düzgün hesab etməyiblər.

"Mətbəx_alemmi_": "Nadirin arvad bunları görmür?".

"Mühəmməd_xedice_":

"Bir-birinizi sevirsiniz? Nadir, ayıbdır. Sənin xanımın var, ona hörmətsizlikdir. Nə deyirsiz, deyin, amma uzaqdan cirkin görünür".

"Azismishəhla": "Nadir, səni çox istəyirəm, evdə gül kimi həyat yoldaşın var. Ayana görə, uşaqlarının anasına hörmətsizlik etməyə dəyərmi? Öz xanımınla belə sarşas-dolas pozalar verərdin ki, düşmənlərin bağı çatlaşın. Heyif!".

Üzr mesajı gəldi

Rəqqasə Fatimə Fətəliyeva bir izleyicisinin dərsini verdi

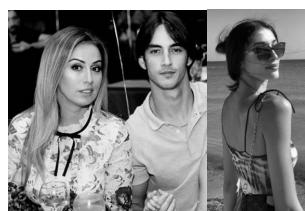
Rəqqasə Fatimə Fətəliyeva bir izleyicisi ilə qalmış yaşıyib. Onu təhqir edərək "Səni məclislər çağırınan ağı yoxdur. Murdar məxlüq" deyən istifadəçinin görunütürərini paylaşıb.

"Şərq" xəbər verir ki, sənətçinin bu addımlıdan sonra həmin şəxs ondan üzr istəyib. F.Fətəliyeva üzr mesajını səhifəsində yerləşdirib və bir qeyd yazar: "Sözünün üstündə dayana bilməyən insandır. Qoy, hamiya dərs olsun. Mən də anayam. Özünə hörmət edən xanım kiməsə o cür sözlər yazmaz. Bunu da paylaşırıam ki, bəziləri dərs alsın. Daha bəsdir, tanınmış insanlara bilib-bilmədən ağızınıza gələni yazdırın".

Samirə

Xəbər təsdiqləndi

Roza Zərgərlinin oğlu Melisa İrmakla nişanlanıb

Müğənni Roza Zərgərlinin aktyor oğlu Corc Qafarovun "Best Model of Turkey 2020" birincisi Melisa İrmakla nişanlandığı məlum olub.

"Şərq" xəbər verir ki, bu barədə cütlüyün nişan çekilişini edən rejissor Nail Naiboğlu məlumat yayıb. Sənətçi N.Naiboğlunun profilində yerləşdirildiyi videonu paylaşıraq xəbəri təsdiqləyib. Qeyd edək ki, ötən ay cütlüyün nişan mərasimi keçirilib.

Samirə

Nazilə Səfərli 8 məşhuru izləmədən çıxardı

Şairə Nazilə Səfərli bəzi şou nümayəndələrini instaqrəmdə izləmədən çıxarıb.

"Şərq" xəbər verir ki, o, bu haqda status yazıb: "On nəfəri izləməden çıxardım. Onlardan 8-i məshhurdur. Məni izləmirse, niye "takip" etməliyəm ki?".

Samirə

"Mənə Məhərrəmlikdə toylardan sual ünvanlamayın"

Cavanşir Məmmədov: "Soruşun ki, 50 ildir sənətdəsən, 16 ildir Əməkdar artistəsən, sənə niyə Xalq artisti adı vermirlər?"

Xeyli vaxtdır Məhərrəmlik ayında toyların keçirilib-keçirilməsi məsələsi müzakirə olunur. Bu mövzu haqda sənət adamları da fikir bildiriblər. Onların bir qismi Məhərrəmlikdə toyların keçirilməsi məqbul sayır.

Lakin bunun doğru olmadığını düşünənlər də var. Məsələn, müğənni Xuraman Şuşalı bu ayda toyların, şənliklərin olmasına doğru hesab etməyib. Hətta özünə gələn məclis təklifləri rədd etdiyini söyləyib.

Müğənni-bəstəkar Murad Arif de məsləyə feysbuk profiline münasibət bildirərək Məhərrəmlik ayında toyların dayanmadığını xüsusi vurğulayıb: "Artıq deyə bilərik ki, Azərbaycanda bir tək Ramazan ayında məclisler azalır. Hər kəsin inancına hörmət etmək gözlə duyğudur. Qoy, hər kəs də özünə, üreyinə yaxın olan deyərlərini evində, çevrəsində yaşatsın, başqalarının həyatına, seçiminə qarışmasın. Mehribanlıq və sevgiyle qalın".

Mövzu haqda "Şərq"ə danışan Əməkdar artist Cavanşir Məmmədov deyib ki, dininə, Allaha bağlıdır: "Ancaq mənə bununla bağlı sual

ünvanlamayın. Soruşun ki, 50 ildir sənətdəsən, 16 ildir Əməkdar artistəsən, sənə niyə Xalq artisti adı vermirlər? Amma onu bir kənara qoyursunuz. Bütün müğənnilər sözügedən mövzudan danışa bilerlər. Onlara mən cavabdeh deyiləm. Bir də ki, camaat evində ad günü keçirməsin? Bəs televiziyada, radio-da konsert proqramları davam edir. "Qurani-Kərim"də yazılıb ki, Məhərrəmlikdə toy etmək olmaz? Bir ilahiyyatçıdan soruşun. Axi həyat dayanır. Bu bizim millətimizin artımının qarşısını almaq üçün düşmənlərimiz tərəfindən səsləndirilən fikirdir. Deyirlər, Ramazan bayramında toy etmək günahdır. Niyə? Xalq uşağına, özüne ad günü keçirir. Yaxşı edir".

Samirə

Axtarış aparılır

Tamilla Qulaminin qızı və qardaşı oğlu yoxa çıxıb

Daxili İşlər Nazirliyi "Ümid" partiyasının sədr müavini Tamilla Qulaminin qızı və qardaşı oğlu yoxa çıxmazı ilə bağlı açıqlama verib.

Nazirliyin Mətbuat Xidmətinin rəisi Ehsan Zahidov APA-nın sorğusuna cavab olaraq bildirilib ki, Tamilla Qulaminin 15 yaşlı qızı Aişə Məmmədli və 12 yaşlı qardaşı oğlu Famil Qulaminin yoxa çıxmazı barədə Yasamal Rayon Polis İdarəsinin 28-ci Polis Bolməsinə məlumat daxil olub. Hazırda həmin şəxslərin tapılması istiqamətində əməliyyat axtarış tədbirləri davam etdirilir.

Qızdırma olduğu zaman panikaya düşmək lazım deyil

Həkim: "Dad və iyilməni ilk gündən itirənlər xəstəliyi daha yüngül keçirib"

"COVID xəstələri öz bədənlərində gedən dəyişiklikləri bilməlidir".

APA-nın məlumatına görə, bunu Səhiyyə Nazirliyinin mütəxəssisi, terapevt Zakir Quliyev "COVID-19-un ev şəraitində müalicəsi" mövzusunda çıxışında deyib.

Onun sözlerinə görə, qızdırma olduğu zaman panikaya düşmək lazım deyil. "Temperatur düşmürsə, öskürek dayanırsa, boğulma müşahidə olunursa, bu zaman təcili yardım çağırmalıdır ki, şəxsin xəstəxanaya yerləşdirilməsi gecikməsin".

O bildirib ki, elə xəstə var, koronavirusa yoluxduqdan sonra karantin müddəti bitənə qədər 2 həftə duş qəbul etmir: "Bununla bağlı bir göstəriş yoxdur. Sadəcə duş alıb, özlərini soyuqdan qorunmalıdır. Xəstə duşdan sonra kondisioner altında oturursa, özünü soyuğa verir, xəstəlik üçün problem yarada bilər. Thəks halda bu müddətdə istədikləri qədər duş qəbul edə bilər".

lər".

Həkim qeyd edib ki, xəstəliklə bağlı bəzən çox maye qəbul edilməsi məsləhət görülür, amma mayenin qəbulu miqdarı da xəstədən xəstəyə dəyişir: "Yaxşı qidalanma dedikdə isə çox yeməkdən səhəbət getmir. Bu zaman balanslı qidalanma lazımdır. Bundan başqa, aparılan araşdırılmalarla görə 6 aya qədər dad və iyilməni itirən xəstələr olur. Buna görə mütəmadi olaraq dərman qəbul almaq lazım deyil. Buna görə neçə aydır COVID müalicəsi alanlar var. Müşahidələr göstərib ki, dad və iyilməni ilk gündən itirənlər xəstəliyi daha yüngül keçirib".

"3 həftə belə davam etsə, xəstəxanalarda yer olmayacaq"

Vüqar Cavadzadə: "Son 10 gün ərzində 500-ə yaxın şəxs dünyasını dəyişib"

Əger yoluxma sayndakı bugünkü rəqəmlər üç həftə də davam etsə, yaxın həftələrdə xəstəxanalarda yer problemi ilə rastlaşa bilərik. Hazırda xəstəxanalarda xəstə sayı çoxdur və demək olar ki, palatalar dolmuş vəziyyətdədirlər. Modul tipli xəstəxanalar açıldıqdan 3-4 gün sonra tamamilə dolurlar.

Bunu ARB-24-ün "Gündəm" verilişinə açıqlamasında həkim Vüqar Cavadzadə deyib.

O bildirib ki, ölkədə koronavirusun delta şəmmi geniş yayılır:

"Bugünkü rəqəmlərdə gündəlik 4 000 yoluxma və 40 nəfərdən artıq şəxsin vəfat etdiyini görürük. Bu, çox ciddi göstəricidir. Təsəvvür edin ki, son 10 gün ərzində 500-ə yaxın şəxs dünyasını dəyişib. Bu, bizdə olan rəsmi rəqəmdir. Lakin nəzərə alaq ki, bir evdə beş koronaviruslu şəxslən biri test verir. Bugünkü ölüm sayı da real göstəricidən təxminən iki dəfə azdır.

Eyni zamanda yoluxma göstəricisi də 7-8 min civarında olar. Vəziyyət çox ciddidir, evlərdə kifayət qədər ağır xəstələr var. Delta qısa müddədə ağrılaşma verir və temperaturu salmaq olmur. Xüsusən də yanaşı xəstəliyi olan şəxslər daha tez ağrılaşır və oksigene tələbatı daha tez başlayır. Aparılan müalicələr isə, demək olar ki, effekt vermır.

Onu da qeyd edim ki, delta şəmmi genclər və kiçik yaşı uşaqlar arasında özünü çox keskin əlamətlərle göstərir. Hətta 3-4 yaşı uşaqlarda 39-40 dərəcə temperatur müşahidə olunur. Sevindirici hal odur ki, 10 yaşı uşaqlarda ölüm faizi, demək olar ki, 0 seviyəsindədir. Həmçinin yaşı şəxslər müqayisədə uşaqlarda deltanın gedisi müalicəyə daha tez tabe olur".

Azercell dahi Nizami yaradıcılığını əks etdirən xüsusi bir əlifba dizayn etdi

Dahi şair və böyük müteffkir Nizami Gəncəvinin 880 illik yubileyi münasibətində 2021-ci il Prezident cənab İlham Əliyevin sərəncamına əsasən "Nizami Gəncəvi İli" elan edilib.

Ölkenin lider mobil operatoru "Azercell Telekom" MMC də bu istiqamətdə təşəbbüsə çıxış edərək maraqlı bir layihə gerçəkləşdirib. Şirkət dünya ədəbiyyatının en görkəmli klassiklərindən biri olan Nizami Gəncəvinin yaradıcılığına həsr olunmuş xüsusi əlifba dizayn edib. Nizami yaradıcılığını əks etdirən əlifba dahi şairin zəngin ırsının öyrənilməsinə və təbliğinə xidmət edir.

Maraqlı üslubda hazırlanmış əlifbanın hərfli dahi Nizaminin "Xəməsə"sinə daxil olan poemaların qəhrəmanlarını, bu əsərlərdəki məşhur obrazları və şairin həyatında xüsusi rol olmuş insanları əks etdirir. Məsələn, "A" hərfi şairin ilk həyat yoldaşı, qıpçaq gözəli Afaqı, "B" hərfi "Yeddi gözəl" poemasındaki Sasani hökməri Bəhramı, "F" hərfi isə məşhur Fitnəni, "İ" hərfi qüdrəti sərkərdə İskəndəri təren-

nüm edir. Hərfərin hər biri adları çəkilən obrazlara uyğun miniatürlələ bəzədilib.

Qeyd edək ki, Nizami ırsını əks etdirən əlifbadan istifadə edərək xüsusi dizayn olunmuş bu hərfərdən müxtəlif sözlər ərsəyə gətirib sosial şəbəkələrdə paylaşmaq mümkündür.

Bunun üçün sadəcə <https://www.nizami880.az/saytina> daxil olmaq kifayət edir. Əlifbanın hərfərini, həmçinin WhatsApp, Telegram, Facebook, Instagram kimi sosial şəbəkələrin "gif" bölməsində "Nizami880" və ya "Azercell" açar sözlərinin köməyilə, Telegram tətbiqinin "stiker" bölməsində isə <https://t.me/addstickers/azercell> lin-

ki vasitəsilə eldə etmək olar. "Azercell Telekom" MMC "Nizami ili" boyunca məşhur klassikə həsr edilmiş müxtəlif təşəbbüsərlər çıxış edib. Şirkətin sosial şəbəkə hesablarında mütəmadi olaraq Nizami Gəncəvinin şeirlərinən parçalar və nəsihətamız kelamları paylaşılıb, şairin yaradıcılığını əks etdirən müsəbəqələr keçirilib.

Bu yaxınlarda isə Azercell ilə əməkdaşlıq çərçivəsində TikTok-da geniş izleyici kütlesi olan @alex.ivanchak Rubik kubları vəsiyətə dahi müteffkirin möhtəşəm portretini yaradıb. Portretin yaradılmasında 400 kubdan istifadə edilib. <https://www.facebook.com/azercell/posts/10158872270558303>

"Nizami ili" ilə bağlı yeniliklər və xəbərlər bununla bitmir. Azercell abunəçiləri üçün geləcəkdə müxtəlif hədiyyəli müsəbəqələr və kampaniyalar hazırlanımaqda davam edir. Odur ki, sosial şəbəkələrdən ölkənin lider mobil operatorunun səhifələrini izleyin. <https://www.facebook.com/azercell/posts/10158877146958303>

Beynəlxalq İxtiraçılıq və Biznes İnstitutu

KURSLAR

-MÜHASİBAT (2 AY)

-Mobil telefonların təmiri (3 ay)

-KOMPYUTER (1-3 AY)

-KOSMETOLOGİYA və VİZAj (3 AY)

-KİŞİ və QADIN BƏRBƏRİ (1-3 ay)

-Dizayn (3-6ay)

-Masaj (3 ay)

-Biçmə - Tikiş (3 ay)

-Məktəb Psixologiyası (12 ay)

Tel: (012) 489-08-84

Mob: (070) 241-28-67

WWW.az-baku.com

13 il əvvəl Baydeni xilas etmişdi

Əfqan tərcüməçi indi ABŞ prezidentindən kömək istəyir

2008-ci ildə Əfqanistanda köməksiz vəziyyətdə qalmış amerikalı senatorlar - Co Bayden, Con Kerri və Çak Hegeli xilas etməyə gələn tərcüməçi Məhəmmədi Əfqanistandan təxliyə edilməyib.

"Şərq" Türkiye mətbuatına istinadən xəbər verir ki, 13 il əvvəl Əfqanistanın dağlıq vilayətlərində birində adı çəkilən siyasetçilərin olduğu helikopter qar fırçası səbəbindən təcili eniş edib. Həmin vaxt ekipaj heyeti bununla bağlı siqnal göndərib. Yardıma gələnlərin sırasında ABŞ-in 82-ci hava-desant diviziyasının əfqan əsilli tərcüməcisi Məhəmməd olub. Bu yaxınlarda Məhəmməd Co Baydenə məktub ünvanlayaraq onu xilas etməsini istəyib: "Salam, cənab president. Məni ve ailəmi xilas edin. Bizi burada unutmayın". Ağ Ev sözçüsü Jen Psaki Məhəmmədə təşəkkür edərək onun xilas ediləcəyini və fəaliyyətinin mükaflanınlıqlaşmasını söyləyib.

Qeyd edək ki, Məhəmməd artıq uzun müddətdir ailəsi ilə birgə "Taliban"dan gizlənir. O, "Taliban"ın Kabilin əla keçirməsindən sonra ABŞ-a getmek üçün müraciət etsə də, amerikalı hərbçilər ona ailəsini ölkədə qoymaq şətirlə, yalnız özünün gedə bilməcəyini bildirmişdilər.

İsmayıllı

Yırtıcı quşların da nəslə kəsilih

Tədqiqatçılar bu quşların yox olmasının ətraf mühitə mənfi təsir göstərəcəyi barədə xəbərdarlıq ediblər

Beynəlxalq Təbiəti Qoruma Birliyi və "BirdLife International" tərəfindən yeni bir araşdırma aparılıb. Elm adamları ətraf mühit üçün böyük əhəmiyyət kəsb edən yırtıcı quşlarla bağlı narahatlıq doğuran açıqlama veriblər.

"Şərq" "Ntv.com"a istinadən bildirir ki, dünyada 557 yırtıcı növ quşun 30 faizinin nəslə kəsilmək üzərdir.

Tədqiqatçılar bu quşların yox olmasının ətraf mühitə mənfi təsir göstərəcəyi barədə xəbərdarlıq ediblər. Filippin qartalı və Annobon bayquşu da daxil olmaqla on səkkiz növün ciddi şəkildə nəslə kəsilməkdə olduğu bildirilir.

Meksika Milli Muxtar Universitetinin ornitoloqu Cerrado Ceballos söyləyib: "Müəyyən bölgələrdə bir çox quş növünün yox olma təhlükəsi var. Məsələn, qızıl qartal Meksikanın milli quşudur, ancaq Meksikada bu növdən az qalıb".

Yeganə

Milli geyimlə 6400 metrlik zirvədə toy etdilər

Zirvəyə qalxmaq üçün sevgililərə 3 gün lazım olub

Boliviyalı cütlük Connı Paçeko və Haydi Pako evlilik mərasimlərini Cənubi Amerikanın And silsiləsinin ən yüksək dağları olan İlimanide keçiriblər.

Moderator.az xəbər verir ki, bu barədə Ukraynanın "TSN" televiziyalı məlumat yayıb. Qeyri-adi toyun dəniz seviyyəsinən 6400 metr yüksəklilikdə baş verdiyi qeyd olunur. Zirvəyə qalxmaq üçün sevgililərə 3 gün lazım olub. Ancaq bu, cütlüyün ənənəvi milli qiyafələrdə evlənməsinə mane olmayıb. Lakin toyda çox qonaq iştirak etməyib. Yeni evlənənlərlə birlikdə qarlı dağ zirvəsinə yalnız mərasimin şahidləri və onlara xeyir-dua verən bir alpinist dostları qalxıb.

Ayı bəsləyən qız

Veronika Dışka sevimli "Tortuşka"sı ilə səyahəti sevir

Rusiyada 24 yaşlı Veronika Dışka ayı bəsləyir. Hara gedirse, ayını da öyüylə aparır.

"Şərq" "Milliyet.com"a istinadən xəbər verir ki, "Tortuşka" ləqəbli ayı Veronikanı səyahət zamanı müşayiət edir. Avtomobile sahibəsinin sağ tərəfindəki oturacaqdə sakit bir şəkildə əyləşir və yola davam edir. Səyahətə ayı ilə çıxan Veronikanın paylaşılan fotoğrafları heyvətləndirir. Bu, bir Himalay aysisidir. Və sürücü xanımın yanında çox nəşeli olduğu da görünür. Veronika fotosunu altında ayıyla bağlı bunları yazıb: "Tortuşka"nı ən çox maraqlandıran sükandır. Bir də burnuya işığı yandırıb söndürür və bundan keyf alır. Təhlükəsizlik kəməri ilə oynayır. Avtomobile səyahətləri sevir". V.Dışka bu ayını 2019-cu ildə bir heyvanxanadan aldığı deyir. Ayının yardımına ehtiyac varmış. Veronika onu heyvanxanadan çıxarıb, müalicə etdirib. "Məndən tez-tez soruşular ki, ayı ilə dostluq etməkdən qorxmursan?.. Tam əksi. "Tortuşka" yanında olanda özümü güvən içinde hiss edirəm. Səyahət zamanı ona ağızlıq belə geyindirmirəm. İstəyirəm özünü azad, sərbəst hiss etsin. Daha çox Sibir meşələri tərəflərdə gezirik. "Tortuşka" arada ağaclarla dırmanır, ayı hayatı yaşayır".

Məlahət

Ailəsi şoka düşdü

İngilis turist sərvətini türk işçiyə bağışladı

Hər il yay tətilini Türkiyənin Aydın bölgəsindəki Quşadaşında keçirən ingilis turist Courtney vəfat etdikdən sonra üzə çıxan vəsiyyəti ailə üzvlərini şoka salıb.

Vəsiyyətində Courtney vari datının böyük bir qismini Quşadasındaki otelin əməkdaşı Taşkin Daştana bağışlaşlığı yazmış. "Şərq" Türkiye mediasına istinadən xəbər verir ki, bu barədə İngiltərə mediasında məlumat yer almışdır.

T.Daştan özü bu barədə ingilis mediasına danışır. Ingilis turist Quşadasında dincəldiyi zamanlarda Daştanla aralarında dostluq münasibəti yaranıb. T.Daştan otelde xidmət sektorunda çalışır. "Bizi öz ailəsinin bir üzvü hesab edirdi. Hətta övladlarının təhsil haqlarının ödənməsinə də yardım etdi. Buna görə ona ömrümün sonuna qədər minnetdaram. Çok comərd insandı. Xəstələnəndən sonra daha bura gələ bilmədi. Amma əlaqə saxlayırdıq, danişirdi" deyən T.Daştan ingilis turistin otelə qaldığı müddətdə pullarını ona əmanət etdiyini de söyləyib: "Pullarını mənə əmanət edirdi, ehtiyac olduqda istəyirdi. Mən bir qəpiyinə də əl vurmazdım. İstəməsə də, hara ne qəder xərclədiyinin hesabını daqiq yazırdım və özünə təslim edirdim". Ç. Courtney otelin 40-ci otağında qalırmış. Bu otağa da onun adı verilib. T.Daştan ingilis vətəndaşın ona miras qoyduğu pulun miqdarını açıqlamayıb, amma "ömrümün sonuna qədək çalışmasam da, bu pul mənə yetər", deyib.

Məlahət

İdarə etmək daha asandır

Model mini avtomobili ilə diqqət çəkib

Türkiyəli məşhur model Özge Ulusoy mini avtomobili ilə diqqət çəkib.

"Şərq" türk mediasına istinadən xəbər verir ki, Özge Ulusoy İstanbulda Ticarət mərkəzlərinin birinə gələrkən görüntülənilib. Onun mavi rəngli, kiçik avtomobili maraqlı doğurub. Model bu maşını idarə etməyin daha rahat olduğunu söyləyib. O, həmçinin tixacda hərəkət etməsini də asanlaşdırduğunu, avtomobilin elektrik enerjisi ilə çalışdığını deyib. Avtomobilin qiymətinin 190 min türk lirası, texminən 40 000 AZN olduğu öyrənilib.

Samirə